

KARTANOIDEN SIVURAKENNUKSET *KONSEPTITASON TILASUUNNITELMA*

Linda Jäderholm
Opinnäytetyö,
LAB-ammattikorkeakoulu, Muotoiluinstituutti
Muotoilija (AMK) Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu
2022

Jäderholm Linda

Kartanoiden sivurakennukset - konseptitason tilasuunnitelma

Opinnäytetyö, AMK Kevät 2022

80 sivua

Muotoilija (AMK), Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu

Jäderholm Linda

Manors annexed buildings - concept-level interior design

Thesis, UAS Spring 2022

80 pages

Bachelor's Degree Programme in Interior Architecture and Furniture Design

Tiivistelmä

Opinnäytetyön tavoitteena oli suunnitella 1860-luvulla rakennetun Oitbackan kartanon talli- sekä navettarakennukseen konseptitason tilasuunnitelma. Suunnitelma koski rakennusten käyttötarkoitusta sekä sisustussuunnitelmaa.

Taustoituksessa perehdyttiin Suomen kartanoiden historiaan sekä 1800-luvun tyyliuuntauksiin. Lisäksi taustoituksessa tutkittiin mitä vaatimuksia ja rajoitteita restauroinnilla on, kun kyseessä on suojeltu kohde, sekä mitä se kyseisen kohteen tapauksessa tarkoittaa. Suunnitelmaa koskevan kartanon historiaa sekä arkkitehtuuria tutkittiin lukemalla kartanon historiasta, rakennuksia tutkittiin ja kartoitettiin paikan päällä sekä kartanon omistajaa haastateltiin. Yksityiskohtiin perehdyttiin teknisten piirustusten, vanhojen valokuvien sekä haastattelun kautta.

Suunnittelutyön lopputuloksena esiteltiin konseptitason suunnitelmat uusista käyttötarkoituksista ja tilasuunnitelmista. Tilasuunnitelmaan kuului pohjaratkaisut, sisustussuunnitelma ja valaistussuunnitelma.

Avainsanat

1800-luku

Kartanot

Restaurointi

Sisustussuunnittelu

Sivurakennus

Abstract

The subject of the thesis was to design a new interior design for Oitbacka manor in Kirkkonummi, built in 1866. The subject for the plan was two spaces located in the manors stable and barn. The plan was a concept-level plan that covered the use of the spaces and the interior.

The subject of the research was interior design styles in the 19th century and the history of Finnish manors. As a part of the research was also the requirements that restoration of a historically significant buildings lays. The history and architecture of the Oitbacka manor was studied by reading, examining the buildings and the location, and by interviewing the owner of the manor. The details of the project were read up on from technical drawings and photography.

As the result of the research the new plan for the use of the buildings and the interior design of the spaces was presented in the end of the thesis.

Key words

1880s

Manors

Restoration

Interior design

Side building

Sisällys

1	JOHDANTO	
	1.1 Aiheen esittely	3
	1.2 Tutkimuskysymys ja tutkimusmenetelmät	3
2	KARTANOIDEN HISTORIA	
	2.1 Kartanot Suomessa	5
	2.2 Kartanomiljö	5
	2.3 1800-luvun tyyliuuntaukset	6
	2.3.1 Empire (1810-1820)	8
	2.3.2 Myöhempi empire (1820-1840)	9
	2.3.3 Kertaustyyli	10
3	SUOJELTUVEN KOHTEIDEN KUNNOSTAMINEN	
	3.1 Rakennusperintölailla suojeleminen	18
	3.2 Valtakunnallisesti merkittävät kohteet	18
	3.3 Kulttuuriperinnön restaurointi	19
4	VANHOJA RAKENNUKSIJA UUSISSA KÄYTTÖTARKOITUKSISSA	
	4.1 Bodomin kartano	21
	4.2 Isokyrön meijeri	22
	4.3 Finlaysonin tehdasalue	23
5	OITBACKAN HISTORIA	
	5.1 Oitbackan historia	25
	5.2 Sivurakennusten historia	28
	5.3 Oitbacka tänä päivänä	29
6	SUUNNITTELUPROSESSI	
	6.1 Rajaaminen	31
	6.1.1 Talli	32
	6.1.2 Navetta	34
	6.2 Kohteen taustoituminen	37
	6.2.1 Tilojen käyttötarkoitukset	38
	6.2.2 Tallin käyttö ja muunneltavuus	39
	6.3 Moodboard	41
7	TALLIN JA NAVETAN TILASUUNNITTELU	
	7.1 Suunnitelmasta yleisesti	44
	7.2 Pohjapiirrokset ja projektiot	45
	7.3 Materiaalit	53
	7.3.1 Talli	54
	7.3.2 Navetta	55
	7.4 Kalusteet	56
	7.4.1 Talli	57
	7.4.2 Navetta	58
	7.5 Valaistus	59
	7.5.1 Talli	60
	7.5.2 Navetta	61
	7.6 Tilojen käyttö	62
	7.7 Visualisoinnit	63
8	ARVIOINTI	74
	LÄHTEET	76

Termistö

Säteri

Verovapaa kartano tai tila, missä aateli asuu. Säteristä on kehitetty useita eri järjestelmiä, kuten rälssisäteri ja säteriratsutila.

Rälssi ja rälssimies

Rälssi on vapautus tilan tai maan veroista. Rälssimies on talonpoika, joka on saanut säädöksen mukaisen ylennyksen ja sen myötä myös verovapauden tilastaan.

Reduktio

Reduktiossa on kyse vähennyksestä tai palauttamisesta entiseen. Aateli palautti kruunun verotusoikeuksia. Tähän kuului myös kruunulta saadut verovapaat tilat, jotka palautettiin entisille omistajille.

Kattofriisi

Katossa kulkeva sokkeli tai koristelista.

Budoaari

Käytetään myös sanaa buduaari. Tarkoittaa naisen pientä yksityistä huonetta, jossa hän voi hoitaa omia askareitaan sekä viihdyttää vieraitaan.

Damasti

Silkki-, pellava-, puuvilla- tai villa kangas, johon on tehty kudontatekniikalla kuvio.

Altaani

Kattamaton parveke, mikä on pilareiden, pylväiden, holvikaarien tai muun vastaavan kannattama.

1 JOHDANTO

1.1 Aiheen esittely

1700-luku oli kartanoiden kukoistusaikaa, silloin Suomessa oli yli 234 rälssisäteriä. Kartanot miellettiin merkinä porvarillisuudesta ja olivatkin pääasiassa varakkaiden omistuksessa. Suomessa ja varsinkin Etelä-Suomessa näkee vieläkin paljon kartanoita. Kartanoita hyödynnetään paljon esimerkiksi ravintoloina ja hotelleina. Kartanoiden päärakennuksista pidetäänkin tästä syystä pääasiassa hyvää huolta. Kartanolla ei tarkoiteta pelkästään yhtä tiettyä rakennusta, vaan kartano koostuu useammasta rakennuksesta. Rakennuksiin kuuluu päärakennuksen lisäksi talousrakennuksia ja työväen asuntoja. Historiassa näillä niin sanotuilla sivurakennuksilla oli suuri merkitys. Sivurakennukset ovat valitettavasti usein niitä rakennuksia, jotka jäävät nykyään ilman käyttötarkoitusta ja siitä syystä ränsistyvät tai ne puretaan.

Aihe on itselleni tärkeä, sillä minulla on suuri kunnioitus vanhoja rakennuksia kohtaan. Rakennukset ovat mielestäni tärkeä osa meidän historiaamme ja erityisesti siinä asunneiden ihmisten historiaa. Tästä syystä näen rakennusten kunnostamisen kunnianosoituksena heitä kohtaan, jotka niissä ovat ennen asuneet. Näen vanhojen rakennusten restauroinnin ja kunnostamisen myös ekologisesti merkittävänä asiana. On kestävän kehityksen kannalta tärkeää, että emme rakenna pelkästään uutta vaan kunnostamme myös vanhaa.

Tämän opinnäytetyön referenssikohteena toimii Kirkkonummella sijaitseva Oitbackan kartano. Oitbackan kartano valikoitui tähän tehtävään siitä syystä, että kartanoalueeseen edelleen kuuluu todella paljon sivurakennuksia. Sivurakennuksille on myös löydetty monipuolisia uusia käyttötarkoituksia. Oitbackan kartano on valtakunnallisesti merkittävä kohde ja siksi myös historiallisesti mielenkiintoinen.

Opinnäytetyössä käyn läpi Suomen kartanoiden historiaa, 1800-luvun tyyliuuntauksia ja esimerkkikohteita, joissa vanhoihin rakennuksiin on löydetty uudet käyttötarkoitukset. Lisäksi opinnäytetyöhön kuuluu suunnitteluprosessia, joka johti lopulliseen suunnitelmaan. Esittelen sivurakennuksiin tehdyt konseptitason tilasuunnitelmat sekä tilojen käyttötarkoitukset. Tavoitteena on herättää mielenkiintoa ja kunnioitusta vanhoja rakennuksia kohtaan sekä innostaa niiden kunnostamiseen.

1.2 Tutkimuskysymys ja tutkimusmenetelmät

Opinnäyteytöni tutkimuskysymyksinä pohdin miten 1800-luvun sisustustyyli saa tuotua tilan sisustukseen modernilla tavalla, miten vanhan rakennuksen tilasuunnitelmassa voi samalla kunnioittaa vanhaa sekä uutta. Lisäksi pohdin millaisilla ratkaisuilla voidaan löytää vanhaan rakennukseen uusia käyttötarkoituksia.

Tutkimusmenetelminä hyödynsin kirjallisia lähteitä, joissa tutkittiin kartanoiden historiaa, niiden arkkitehtuuria sekä sisustuksia. Museoviraston sivuilta sain tietoa kartanoista, suojelluista kohteista ja niiden restauroinnista. Kartanon omistajalta, Isabella Saleniukselta sain pohjapiirroksia sekä alueen kartan. Lisäksi Salenius antoi minulle tietoa kartanon historian yksityiskohdista. Tein kenttätutkimusta, johon kuului havaintojen tekemistä ympäristöstä sekä sisätiloista. Sisätiloista kirjasin myös tarkat mitat.

2 KARTANOIDEN HISTORIA

2.1 Kartanot Suomessa

Sanalle kartano ei ole lain tai asetuksien mukaista määritelmää (Gardberg & Dahl 1989, 7). Kartanolla on tarkoitettu tilan sosiaalista ja taloudellista asemaan (Haikonen & Teräväinen 2006, 8). Kartanoiksi voi luokitella keskiaikaiset suurmiestalot, *säterit*, rälssisäteri, säteriratsutilat, kruunun kartanot, rautaruukit sekä sotilasvirkatalot (Gardberg 1989, 7–8).

Vuonna 1345 kuningas Maunu Erikinpoika julkaisi säädöksen, jonka mukaan ratsupalvelukseen ilmoittautunut talonpoika korotettiin *rälssimieheksi*. Rälssimies sai siten myös verovapauden tilaansa ja tilaa alettiin myöhemmin kutsumaan säteriksi. Sätereistä kehittyi vuosisatojen ajan erilaisia järjestelmiä. 1500-luvun puolivälissä rälssistä erottui niin sanottu aateli. Vuonna 1561 Erik XVI:n kruunajaisissa vahvistettiin säteri-vapautta ja sen merkitystä, jatkossa aatelimiehet saivat verovapauden yhdelle talolle, vapaaherrat kahdelle ja kreivit kolmelle. Säterivapaudelle oli edellytyksenä, että maata viljellään, säteri oli hyvin rakennettu ja asuinkartano oli omistajan arvon mukainen. Säterisvapauden määräykset olivat voimassa 1700-luvun loppuun asti. Suomessa suurin osa kartanoista sijaitsi etelärannikolla. 1700-luvulla Suomessa oli 234 rälssisäteriä. Kustaa Vaasan aikana kuningas pystyi läänittämään uskollisille avustajilleen kyliä ja pitäjiä, tätä kutsuttiin läänityksiksi. Vuodesta 1569 lähtien aatelisuudesta tuli perinnöllistä ja tämän seurauksena myös läänitykset pystyivät olemaan perinnöllisiä, näitä läänityksiä alettiin kutsua lahjoituslääneiksi. Ratsuvollisuus poistettiin, kun aatelisuudesta ja läänityksestä tuli perinnöllisiä. Entisistä sätereistä tuli myös perinnöllisiä. Kuningatar Kristiinan aikana tiloja lahjoitettiin enemmän kuin koskaan ja tämä seurauksena 1600-luvun lopulla, kruunun vaikean taloudellinen tila pakotti *reduktioon*. Tämä tarkoitti sitä, että kuningas sai valtuudet peruuttaa lahjoitusläänityksiä. (Gardberg 1989, 7–8.)

Peruutukset vaikuttivat monen säterin kehitykseen. Ennen 1700-lukua tilojen maanviljelystä huolehti pääosin tilanhoitaja tai pehtori, tilan omistajan ollessaan sodassa tai virkamiehenä muualla. 1700-luvulla tämä kuitenkin muuttui ja omistajat itse viljelivät usein maitaan. Tästä seurasi kiinnostus tilan laajentamiseen ja uuden kokeilemiseen. Kartanoiden kehitys jatkui 1800-luvulle asti. (Gardberg 1989, 7–8.)

2.2 Kartanomiljö

Kartano koostuu useammasta rakennuksesta. Päärakennus on tyypillisesti puiston ympäröimä ja sijaitsee hieman erillään talousrakennuksista. Kartanomaisema on aina ollut tärkeä ja siitä on pidetty hyvää huolta. 1600–1700-luvulla pihapiiri ja puisto saivat säännönmukaiset muodot. (Haikonen & Teräväinen 2006, 311.)

Useimmiten kartano on yksinäistalo, joka ei kuulu kylään, kartanoon kuuluu vähintään viisi torppaa, viisikymmentä hehtaaria viljelysmaata ja viisisataa hehtaaria metsää. Kartanoilla ei kuitenkaan vielä tänä päivänä ole virallista määritelmää. (Gardberg 1989, 8.)

2.3 1800-luvun tyyliuuntaukset

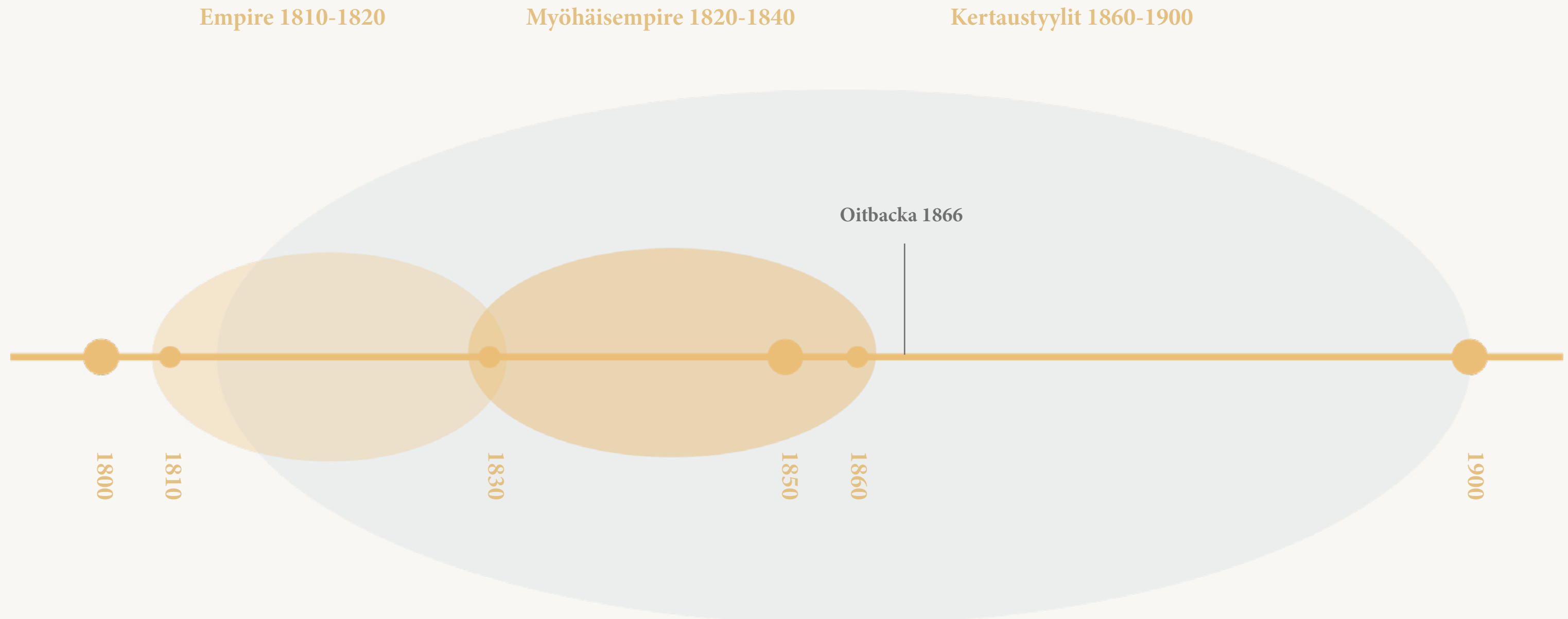
1800-luvun tyyliuuntauksilla ei ole selkeitä ajankohtia niiden alkamiselle tai päättymiselle. Jokaisen tyyliuuntauksen välissä tulee sulautumiskausi, jolloin tyylit pikkuhiljaa sulautuvat toisiinsa ennen kuin ne muodostavat selkeät omat aikakautensa. (Kotilainen 2010, 9.)

Esittelen 1800-luvun tyyliuuntaukset siinä järjestyksessä, missä ne historiassamme esiintyy. Tyyliuuntauksiin kuuluu rohkeampia ja värikkäämpiä aikakausia sekä hillitympi ja pelkistetympiä aikakausia (kuva 1). Keskityn aikakausien sisustukseen sekä kalustemuotoiluun. Opinnäytetyön kohteen tyyllinen aikakausi sijoittuu kertaustyylien aikaan ja siksi syvennyn niihin enemmän. Esittelen kaksi aikajanaa, joista yhdessä (kuvio 1) on yleinen katsaus 1800-luvun tyyliuuntauksista ja toisessa (kuvio 2) kertaustyylien sijoittuminen 1800-luvulla.

Kuva 1. Kustavilainen katto (Hagelstam 2006, 89)

Tyylien sijoittuminen 1800-luvulle

Kuvio 1. 1800-luvun tyyliuuntausten aikajana

2.3.1 Empire (1810–1820)

Empire sai alkunsa Ranskasta Napoleon Bonaparten valtaannousun myötä ja ajoittuu vuosille 1795–1825. Tyyli sai vaikutteensa muinaisesta Egyptistä, symboleista roomalaiselta keisariajalta sekä Pompeijin ja etruskien kaivoslöydöksistä. Vuonna 1802 Napoleon hoviarkkitehdit Charles Percier ja Pierre-François Fontaine julkaisivat mallikirjan, mikä sittemmin toimi empiretyylin suunnannäyttäjänä. Tyyli levisi Napoleon valloitusten mukana ja jokainen maa antoi sille oman ominaispiirteensä. (Hagelstam & Koskinen 2006, 11.)

Suomessa empiretyyli vaikutti 1810-luvulta alkaen ja sai vaikutteensa venäjältä ja englannista. Tyypillisiä piirteitä empiretyylille oli kookkaat huonekalut, marmori, koristeelliset mahongista valmistetut kalusteet sekä voimakkaat värit tekstiileissä (kuva 2). Suomessa kalusteet valmistettiin kuitenkin pääasiassa koivusta, lepästä tai männystä ja maalattiin jäljittämään mahongin väriä. Ominaista empiretyylille oli myös yksiväriset seinät ja niiden yläosissa olevat leveät *kattofriisi* sekä kattoon maalattu seppäle, josta kattokruunu roikkui. Jokaisessa huoneessa oli myös oma päävärinsä, jonka kontrastina oli jokin toinen väri. Uutta empiretyylin aikaan oli se, että sisustukset muodostivat kokonaisuuden. Kalusteita alettiin sijoittamaan seurusteluryhmiin eikä pitkin seiniä. (Hagelstam & Koskinen 2006, 9–12.)

Suomessa, erityisesti rannikkokaupungeissa vaikutti empiretyyli, joka sai vaikutteensa Ruotsista. Tämä tyyli oli sävyltään pehmeämpi ja muotoilultaan vaatimattomampi (kuva 3). Istuimet olivat usein maalattuna vaalean harmaiksi, vihertäviksi tai kellertäviksi ja ne oli pehmustamattomia tai kevyesti verhoiltuja. Kisällinvaellusten suuntauduttua Tukholman sijaan Pietariin 1809 vuoden jälkeen, alkoi Suomessa vaikuttamaan tumma ja raskaampi suuntaus. (Hagelstam & Koskinen 2006, 15.)

Kuva 2. Empiretyyli (Hagelstam 2006, 13)
Tyypilliset vahvat päävärit, jonka kontrastina punainen.

Kuva 3. Ruotsalaisvaikutteinen Empiretyyli (Hagelstam 2006, 14)
1800-luvun loppupuolella suositut ristikkoselustaiset kalusteet.

2.3.2 Myöhäisempire (1820–1840)

Selkeätä rajaa empiren ja myöhäisempiren välillä ei ole. Empiretyyli pehmentyi hiljalleen 1820-luvun aikana ja tästä syntyi porvariston keskuudessa yksinkertaistettu tyyliuuntaus, myöhäisempire eli biedermeier (kuva 4). Myöhäisempiretyyliä pidettiin tyylikkäänä ainakin 1850-luvulle asti, milloin se alkoi saamaan vaikutteita tulevasta uusrokoosta ja uusgotiikasta. (Kotilainen 2010, 9.)

Myöhäisempire kuvastaa porvarillisia ihanteita, se on englantilaisen huonekalutaiteen ilmentymä, mutta vaikutteita tuli myös Saksasta, Itä-vallasta ja Tanskasta. Huonekalut olivat mukavampia ja linjat kaarevampia. Tyyli sopi koteihin, joissa elettiin vaatimattomammin. (Hagelstam & Koskinen 2006, 20)

1800-luvun puolivälissä miehet olivat keskiössä ja naisten suurin tehtävä oli huolehtia kodista ja kasvattaa kunnollisia lapsia. Koteja kritisoitiin tarkasti ja ne kertoivat asukkaiden asemasta. (Hagelstam & Koskinen 2006, 20)

Tyyliin kuuluivat yksiväriset seinät, joissa yläosaa kiersi tapettiboordi tai värikkäät kukka-aiheiset tapetit lisäksi tyypillistä oli kattoon sablonilla maalattu kukka ja lehti-aihe sekä välillä saattoi myös lattiassa olla sablonilla maalattu koristelu. Matot yleistyivät sekä verhoihin lisättiin kappi, joka oli kalusteiden päällyskankaasta tehty. Puumateriaalina oli mahonki tai mahongilla vaneroitu mänty, puumukailtu mänty, koivu tai leppä (kuva 5). Sisustuksessa otettiin huomioon viihtyisät seurusteluryhmät sekä erottelu yksityisen perhe-elämän välillä sekä muun elämän. Pohjakaavat muutettiin siten että asunnossa oli kolme osaa; yksityinen-, julkinen- sekä palvelijoiden osa. Sisäänkäyntejä oli kaksi, arkinen sekä julkinen sisäänkäynti. (Hagelstam & Koskinen 2006, 24-27.)

Kuva 4. Myöhäisempire sisustus (Hagelstam 2006, 21)

Kuva 5. Myöhäisempire-kalusto (Hagelstam 2006, 17)

2.3.3 Kertaustyylit

Kertaustyylit hallitsivat arkkitehtuuria ja sisustamista 1800-luvun alkupuolelta vuosisadan vaihteeseen. Tyyli pohjautui aikakaudella vallitsevaan romantiikkaan, jossa sisustuksessa huolelta lainattiin menneiden tyylikausien muotoilua. Huonekalut valmistettiin sarjatuotantona, joka mahdollisti sen, että tavaroita valmistettiin paljon ja kopioita tuli kaikkien saataville. Porvaristo ja työväestö asui kuitenkin edelleen täysin eritasoisesti. Aikakauteen uutena tuli myös se, että seurattiin sisustuslehtiä ja käytettiin ensikertaa ulkopuolista sisustajaa. Ajateltiin, että runsas on kaunista ja sen sijaan yksinkertaisuus ja vaaleat pinnat pelottivat. (Hagelstam & Koskinen 2006, 29–31.)

Miehen ja naisen tilat olivat eri puolilla rakennusta. Miehen puolella oli niin sanottu herrainhuone, joka toimi kirjastona, tupakkahuoneena tai työhuoneena. Herrainhuone (kuva 6) kuvasti älykkyyttä ja valtaa, sen oleellisin kaluste oli kirjoituspöytä. Naisen tiloihin kuului makuukamarit, kyökki, piikojen kamari, lastenkamari sekä rouvan kamari, jota kutsuttiin *budoaariksi* (kuva 7). Budoaari toimi seurusteluhuoneena ja vieraiden odotteluhuoneena. Budoaarissa tärkein huonekalu oli kirjoituspöytä, jonka äärellä nainen suunnitteli taloudenpitoa. Sen äärellä saattoi myös lukea romaania, tehdä käsitöitä ja kirjoittaa kirjeitä. Herrainhuoneessa oli maskuliiniset kalusteet ja vahvat värit, kun taas budoaarissa sirot kalusteet ja harmoniset sävyt. Muodikasta oli sisustaa eri huoneet eri kertaustyylein. Salonki oli yleensä uusrokokoo- tai uuskustavilaistyylinen, ruokasali uusbarokkia tai uusrenessanssia, herrainhuone uusrenessanssia, johon yhdistettynä turkkilaistyyliä ja budoaari uusrokokoota. (Hagelstam & Koskinen 2006, 29–34.)

Kertaustyyliin kuuluivat uusgotiikka, uusrokokoo, uuskustavilaisuus, uusrenessanssi ja uusbarokki. Jokainen tyyli vaikutti vain lyhyen ajan, mutta edellinen jäi aina eloon ja vaikutti vielä tulevien tyylien ajan. (Kotilainen 2010, 9.)

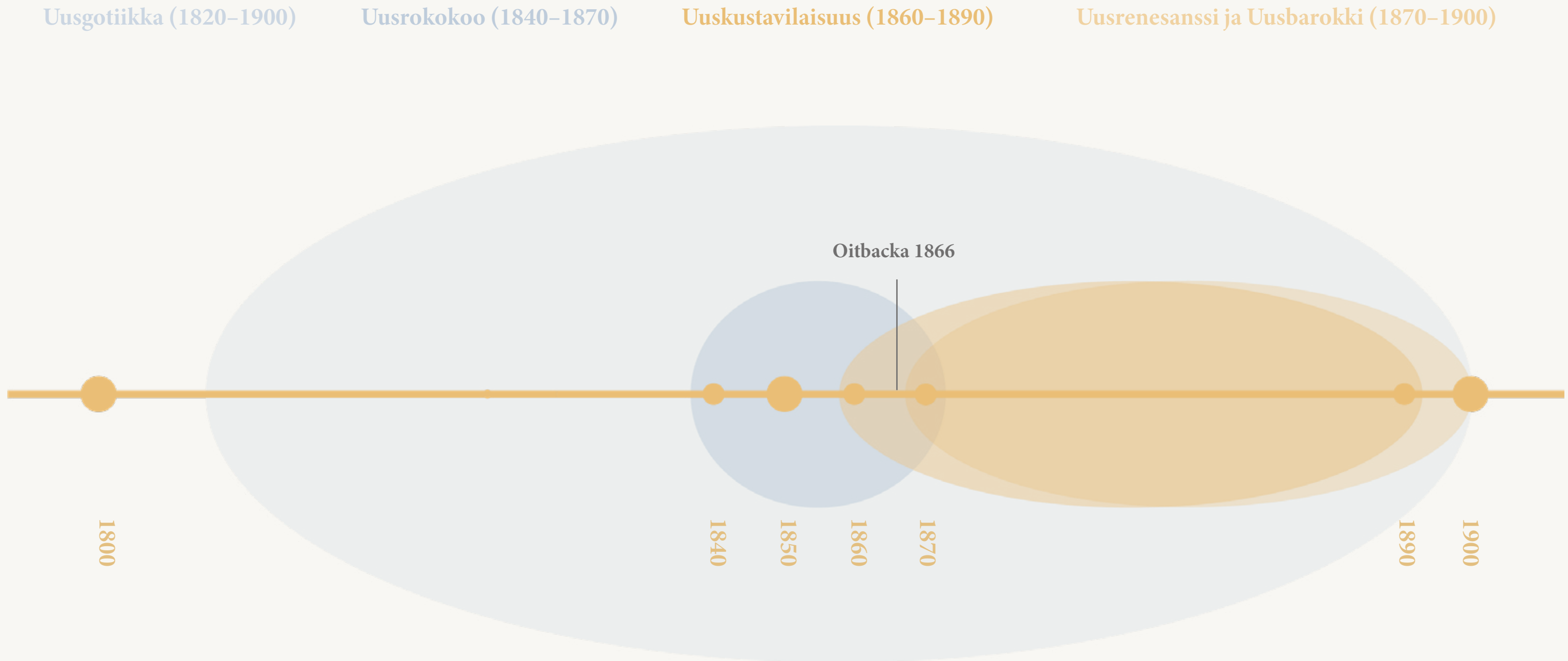

Kuva 6. Herrainhuone (Hagelstam 2006, 32)
Sisustukseen valittiin tummia ja maskuliinisia värejä.

Kuva 7. Budoaari (Hagelstam 2006, 33)
Kalustus on uusrokokoota.

Kertaustyylien aikakaudet

Kuva 2. Kertaustyylien aikajana

Uusgotiikka (1820–1900)

Uusgotiikka tyyli perustui keskiaikaiseen gotiikkaan, se oli pääasiassa rakennustyyli ja vaikutti eniten eurooppalaisiin kirkkoihin. Tyyliuuntaus sai alkunsa Englannista. Huonekalut saivat inspiraationsa gotiikan orna-
mentiikkasta. Sisustustyylinä uusgotiikka oli lähinnä rikkaiden harrastuk-
sena. (Kotilainen 2010, 9–11.)

Suomessa ensimmäinen uusgoottilainen rakennus valmistui vuona
1813. Tyyliuuntaus kukoisti Suomessa aina 1900-luvulle asti. Kodeissa
käytettiin usein vain yksittäisiä uusgoottisia kalusteita kokonaisten ka-
lustojen sijaan (kuva 8). Vahvimpana elementtinä oli suippokaari, joka
näkyi mm. kirjakaappien lasiruutujen kehyksissä ja punotuissa korihuo-
nekaluissa. (Kotilainen 2010, 11.)

Kuva 8. Uusgoottinen tyyli (Hagelstam 2006, 128)
Tyypillinen uusgoottinen kalusto.

Uusrokokoo (1840–1870)

Uusrokokoo sai alkunsa Ranskasta 1830-luvulla. Uusrokokoo on kertaustyyleistä yhtenäisin ja poikkeaa huomattavasti muista sen ajan tyyli-suuntauksista. Tyyli sai vaikutteensa 1700-luvun kuninkaanlinnoista ja aateliskartanoista, mutta ei kopioinut niitä suoraan vaan muotoili ne uudelleen. (Kotilainen 2010, 12–14.)

Uusrokokoo alkoi yleistyä Suomessa 1840-luvulla ja sen vaikutteet tulivat Pietarista (Hagelstam & Koskinen 2006, 34). Tyyli hallitsi Suomessa 1870-luvulle asti (Kotilainen 2010, 17). Uusrokokoon kuului myös tummat puulajit kuten mähöni ja pähkinäpuu, raskaat villakankaiset verhoilut, pehmustetut istuimet, joihin kuului paljon hapsuja ja nöörejä (kuva 9). Sisustuksessa käytettiin paljon koristeita ja siihen kuului runsas pienesinesisustus. (Hagelstam & Koskinen 2006, 34.)

Kuva 9. Uusrokokoo (Hagelstam 2006, 35)
Pietarissa valmistettu uusrokokoosohvoryhmä

Uuskustavilaisuus (1860–1890)

1867 Pariisin maailmannäyttelyssä löi läpi uus-Ludvig XVI-tyyli, tätä kutsuttiin uuskustavilaisuudeksi. Uuskustavilaisuus kopioi kustavilaisuuden muodot ja koristeaiheet. Tyyli oli kauttaaltaan erittäin koristeellinen sekä runsas. Kalusteet olivat keveitä ja kaavamaisia sekä huonekalut kiillotettuja ja mustaksi petsattuja (kuva 10). (Hagelstam & Koskinen 2006, 42.) Koristelussa käytettiin paljon kultausta. Uuskustavilaisia kalusteita käytettiin pääosin salongeissa. Suomessa uuskustavilaisuus ei koskaan noussut yhtä suureen suosioon kuin uusrokoko. (Kotilainen 2010, 19–20.)

Kuva 10. Uuskustavilainen tyyli (Hagelstam 2006, 42)
Pietarsta hankittu uuskustavilainen kalusto.

Uusbarokki (1870–1900)

Barokki oli Ludvig XVI:n ajan tyyliä 1600-luvulta, jota Ranskassa pyrittiin palauttamaan muotiin 1860–1880-luvuilla uusbarokkina. Uusbarokkilaiset huonekalut olivat massiivisia ja verhoilussa käytettiin ylellisiä kuviollisia plyysejä (kuva 11). Tyyli oli pääosin varakkaiden suosima ja sitä käytettiin paljon ruokasalien sisustuksessa. (Kotilainen 2010, 28.)

Kuva 11. Uusbarokkinen tyyli (Hagelstam 2006, 35)
Ruokailuryhmän tuolit edustavat uusbarokkista tyyliä.

Uusrenessanssi (1870–1900)

Saksa oli uusrenessanssin johtava maa. Tyyliuuntaukseen kuuluvissa huonekaluissa oli huomattavissa arkkitehtonisia piirteitä sekä massiivisuutta (Kotilainen 2010, 20). Uusbarokkin ja uusrenessanssin tyyli olivat tiloissa usein rinnakkain tai sekoitettuna. Uusrenessanssia käytettiin usein ruokasaleissa ja tyyliin kuului tummia sävyjä sekä raskaita tekstiileitä, tila oli usein myös hämärä ja tunnelmallinen. Esillä oli paljon uushopeasta, majolikasta ja tinasta tehtyjä koriste-esineitä. Katto oli tumma ja pöydällä oli valkea *damastiliina*. Kalusteet olivat raskaita sekä näyttäviä ja puulajina käytettiin tammea. Huonekalut verhoiltiin voimakkaan värisillä plyyseillä ja villakankailla. (Hagelstam & Koskinen 2006, 34–35.)

Suomessa uusrenessanssista tyyliä käytettiin porvariskotien ruokasaleissa sekä herrainhuoneissa. Tammi oli suosittu materiaali ja suosittuina väreinä oli viininpunainen, ruskea ja vihreät sävyt, kun taas kirkkaita värejä kartettiin (kuva 12). Sisutuksessa kalusteiden käyttö oli runsasta ja seinillä oli puolikorkeat paneelit. Verhoja käytettiin runsaasti ja ne olivat raskaita sekä tummia. (Kotilainen 2010, 20.)

Kuva 12. Uusrenessanssi kaappi (Hagelstam 2006, 41)

3 SUOJELTUIJEN KOHTEIDEN KUNNOSTAMINEN

3.1 Rakennusperintölailla suojelu

Rakennusperintölailla on tarkoitus pyrkiä suojelemaan rakennetun kulttuuriympäristön ajallinen sekä alueellinen monimuotoisuus. Kohde voidaan rakennusperintölailla suojella, jos sillä on rakennushistorian, rakennustaiteen, rakennustekniikan, ympäristöarvojen tai rakennuksen käytön kannalta merkitystä. Suojeltu kohde voi olla rakennus, rakennuksen osa, rakennuksen kiinteä sisustus, puutarha tai rakennettu kokonaisuus (kuva 13). Vastuussa suojelluista kohteista on ELY-keskus sekä Museovirasto. Prosessi toimii niin, että Museovirasto tekee kohteesta kulttuurihistoriallisen arvion ja ehdotuksen suojelusta sekä sen osa-alueista. Lopullisen päätöksen kohteen suojelusta tekee ELY-keskus. (Museovirasto a.)

Jos suojeltuun kohteeseen haluaa tehdä korjaus- ja muutostöitä, siitä on pyydettävä lausunto Museovirastolta. Museoviraston vastuulla on katsoa, että kohteeseen tehtävät muutokset ovat kohteen tavoitteiden mukaiset. (Museovirasto a.)

3.2 Valtakunnallisesti merkittävät kohteet

Valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristö eli lyhenne RKY, on Museoviraston laatima inventointi. Inventointi koskee maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvia valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita. Lain mukaan maakuntien suunnittelussa kuuluu turvata valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot. (Museovirasto RKY.) Suomessa yli 1200 kohdetta kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin. Jo olemassa olevien rakennusten suojelun lisäksi RKY pyrkii saamaan täydennysrakentamisen sekä kohteeseen ja sen ympäristöön tehtävät muutokset sopeutumaan kohteen ominaisluonteisiin. RKY-kohteita hoitaa pääasiassa alueella toimiva vastuumuseo. (Museovirasto b.)

Opinnäytetyötä koskeva kohde Oitbackan kartano kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin kohteisiin. Tämä on kattavin suojelu minkä kohteeseen voi saada ja siksi vaatii myös kattavia lupia, kun kohteessa halutaan tehdä muutoksia.

3.3 Kulttuuriperinnön restaurointi

Restauroinnilla tarkoitetaan korjaustyötä rakennuksessa tai sen osassa, jolla säilytetään sen kulttuurihistoriallista arvoa. Tavoitteena on turvata kohteen tunnistettuja ja vaalittavia arvoja. Prosessi alkaa kohteen tutkimisella. Tällä pyritään saamaan kohteen ominaisuuksista ja säilytettävistä piirteistä selkeä käsitys. Seuraavaksi asetetaan tavoitteet, jotka ohjaavat korjaus- ja muutostöiden vaalintaa, mitoitusta ja kohdistamista. Kaikki toimenpiteet dokumentoidaan ja tiedot tallennetaan. Suojellusta rakennuksesta tehdään yleensä rakennushistoriaselvitys. Museoviraston osallistuu kaikkien restaurointikohteiden prosessin ohjaamiseen sekä valvoo valtakunnallisesti merkittävien kohteiden restaurointia. Maakuntien alueellinen vastuumuseo ohjaa kaavasuojeltujen rakennusten restaurointia. (Museovirasto c.)

Rakennushistoriaselvitys

Rakennushistoriaselvityksen suorittaa yleensä rakennushistorian ja korjausrakentamisen ammattilainen esim. arkkitehti, konservattori tai taidehistorioitsija. Rakennushistoriaselvityksellä pyritään vastaamaan kysymyksiin millainen rakennus on ja miksi se on sellainen kuin on. Selvityksessä tutkitaan arkisto- ja kenttätöiden avulla kohteen historiaa, suunnittelu- ja muutosvaiheita sekä nykytilaa. (Sahlberg 2010, 9.)

Selvityksen kohteena on rakennus tai rakennettu kokonaisuus. Kenttätöiden avulla tutkitaan kohteen historiaa, muutosvaiheita ja nykytilaa. Rakennushistoriaselvitykseen ei kuulu materiaalien tai rakenteiden kunnon tutkiminen. Se on kuitenkin tärkeä osa tausta-aineistoa. Materiaalien sekä rakenteiden selvitys voidaan määrittää kohteen kannalta tarpeelliseksi rakennushistoriaselvityksessä. (Sahlberg 2010, 12-13.)

Kirjallisuudesta, arkistoista ja maastotarkastusten pohjalta kootaan kohteesta inventointi. Kohteena rakennusinventoinnissa on yksittäinen rakennus, sen sisätilat, materiaalit ja kiinteä sisustus. Tuloksista kirjataan lopuksi raportti. (Sahlberg 2010, 13.)

Restaurointi- ja inventointihankkeeseen kuuluu kohteen dokumentointi esim. mittaamalla, valokuvaamalla tai näytteiden avulla. (Sahlberg 2010, 13.)

Kohteissa tehdään usein myös väritutkimus, jossa tehdään rakennuksen pintakerrosten historiallista selvitystyötä. Tämä tehdään paikan päällä tutkimalla pintoja sekä perehtymällä lähdeaineistoihin. Väritutkimuksen kohteena ovat yleensä maalatut pinnat, joista selviää värisävyt sekä maalikerrosten koostumus tai kiiltotaso. Tutkimusten yhteydessä tehdään pinta- tai tapettitutkimuksia. (Sahlberg 2010, 14.)

Rakennuksen kunto ja korjaustarve selviää kuntoarviolla. Kuntoarviossa rakenteita ei avata vaan arvio tehdään aistinvaraisesti ja kokemusperäisesti. (Sahlberg 2010, 15.)

Kuntotutkimus on selvitys, jolla voidaan täsmentää korjaustarpeita. Tutkimuksessa tehdään mittauksia sekä otetaan näytteitä myös rakenteiden sisältä. (Sahlberg 2010, 15.)

Vauriokartoitus tai rakenneavaustutkimus tehdään silloin kun rakennusta ja sen syntymekanismia on tarpeen alanysoida pidemältä aikaväliltä. (Sahlberg 2010, 16.)

4

VANHOJA RAKENNUKSIA UUSISSA
KÄYTTÖTARKOITUKSISSA

4.1 Bodomin kartano

Kartano sijaitsee Bodomjärven rannalla Espoossa (kuva 18). Alun perin karjatilana toiminut Bodomin kartano siirtyi viljojen tuotantoon 1900-luvun puolivälissä. Viimeisin omistaja, Gunnar Heimbürger, päätti kuitenkin perustaa kartanolle golfkentän. 1980-luvulla Master Golf Course Oy osti kartanolta ensimmäiset maat ja vuonna 2000 kartano siirtyi kokonaan heidän omistukseensa. Bodomin kartanoa on kunnostettu mo-
neen otteeseen golfklubin toiminnan aikana. (Bodomin kartano a.)

Bodomin kartano palveluihin kuuluu golfklubin lisäksi ravintola, joka tarjoaa viikonloppuisin brunssia, illallismenuun, fondue-illoja sekä juhlapyhiin liittyviä lounaita. Yksityisasiakkaiden on myös mahdollista järjestää yksityistilaisuuksia kartanolla, kuten sukujuhlia, syntymäpäivä-
juhlia ja häitä. Vuokrattaviin tiloihin kuuluu kuvassa (14) näkyvä kartanon vanhan tallin ja sen juhlasali (kuva15). Lisäksi vuokrattavia tiloja on useita päärakennuksen yhteydessä, näihin kuuluvat kartanon terassi sekä useita eri kokoisille tilaisuuksille tarkoitettuja saleja (Kuva19). Kartanon mailla on vuokrattavissa myös rantasauna (Kuva 16), jonka tiloihin kuuluu saunan lisäksi kokoustila (kuva 17). Yrityisasiakkaiden on mahdollista vuokrata erillisiä kokous- ja seminaarituloja. Kartanon tilat ovat monipuolisesti sovellettavissa asiakkaan toiveitten mukaan, mahdollista on myös järjestää joogasessioita ja grillata rantasaunan terassilla. Kartano tarjoaa erilaisia valmiiksi kasattuja paketteja kuten kokous- ja pikkujoulupakettia, joihin on valmiiksi suunnitellut ruokailut. (Bodomin kartano b.)

Kuva 14. Vanha talli, Vanhan tallin juhlasali (Bodomin kartano)

Kuva 16. Rantasauna (Bodomin kartano)

Kuva 17. Rantasaunan kokoustila (Bodomin kartano)

Kuva 18. Kartanon päärakennus (Bodomin kartano. Facebook.)

Kuva 19. Ester sali (Bodomin kartano)

4.2 Isokyrön meijeri

Isokyrössä Etelä-Pohjanmaalla sijaitsee yli 100 vuotta vanha meijeri, jossa oli meijeritoimintaa vuoteen 2006 asti (kuva 20) (Poltelehti 2017). Isokyrön osuusmeijeri muuttui Kyrönmaan osuusmeijeriksi vuonna 1984. Vuonna 1979 meijerissä ruvettiin valmistamaan Oltermanni-juustoa. Oltermanni-juuston valmistus lopetettiin vuonna 2006. (Tuuri 1998.)

Nykyään Isokyrön meijerissä toimii tislaamo nimeltään Kyrö Distillery (kuva 21). Tislaamo sai alkunsa vuona 2012 saunan lauteilla, kun viisi ystävystä päättivät perustaa ensimmäisen suomalaisen ruistislaamon. Kaverukset päättivät perustaa tislaamonsa Isokyrön vanhaan meijeriin, joka sillä hetkellä toimi enää autotallina (kuva 22). (Kyrö Distillery.) Vuonna 2014 vanhassa Isokyrön osuusmeijerissä valmistettiin ensimmäistä kertaa viskiä (Niemistö 2015). 2015 Kyrö Distillery voitti britanniassa järjestetyn kisan Gin & Tonic-sarjan tislaamon Napue-ginillä. Tästä alkoi yrityksen menestystarina. Viimevuosina tislaamo on myynyt enemmän käsidesiä kuin giniä, mutta menestystarina jatkuu. (Kyrö Distillery.)

20

21

22

Kuva 20. Kyrö Distillery (Vaasa)

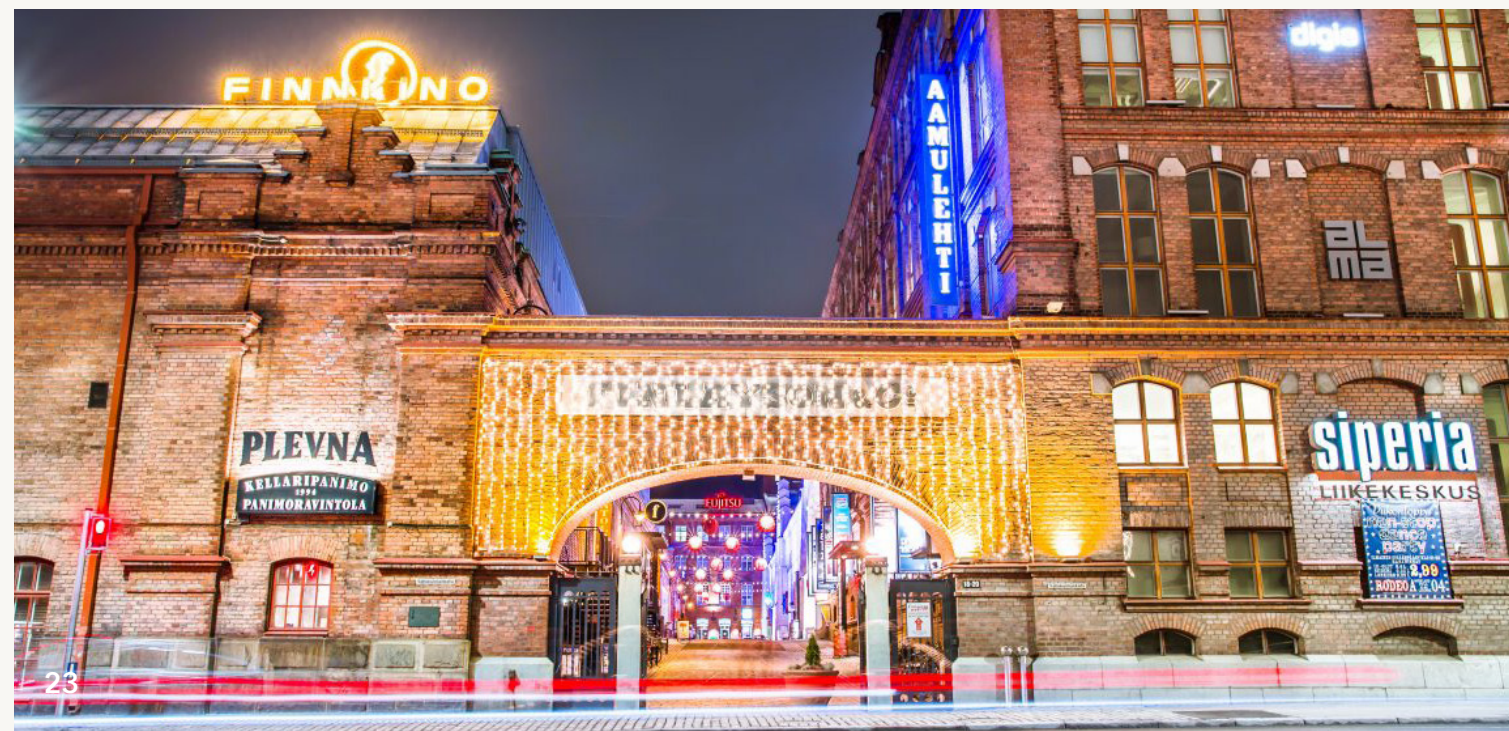
Kuva 21. Nykyinen tislaamo (Kyrö Distillery Company)

Kuva 22. Isokyrön vanha meijeri (Kyrö Distillery Company)

4.3 Finlaysonin tehdasalue

Vuonna 1820 Skotti James Finlayson perusti Finlaysonin puuvillatehtaan nykyiseen Tampereen ydinkeskustaan (kuva 23). Tehdas työllisti tuhansia ihmisiä ja siksi tehtaan ympärille rakentuikin Tampere. 1830-luvulla tehtaan uudet omistajat laajensivat tuotantoa puuvillakankaisiin ja tästä alkoi tehtaan suuruuden aika, mikä jatkui 1960-luvulle asti. 1900-luvun alussa tehtaalla oli 3300 työntekijää. Tehtaalla työskenteli pääasiassa naisia, koska tekstiilialaa pidettiin naisten työnä. Työ oli kuitenkin rankkaa ja päivät pitkiä. Tehdas muodosti työntekijöilleen yhteisön, joka tarjosi monipuolisesti palveluita kuten oma poliisi, palokunta, sairaala, koulu ja vanhainkoti. Tehdasalueen rakennuksille annettiin usein lempinimiä, jotka perustuivat johonkin rakentamishetkellä olevaan tapahtumaan. Esimerkki tästä on rakennus nimeltään Plevenin, joka sain niemensä Turkin sodasta ja Plevenin linnoituskaupungista. Pala kerrallaan Finlayson osti 1900-luvulla koko Suomen puuvillateollisuuden. Tehtaan toiminta alueella päättyi kuitenkin 1990-luvun puolivälissä vapautuvan kaupan ja halpatuotannon kasvaessa. (Finlaysonin alue.)

Tänä päivänä vanha tehtaanalueella on liiketoimintaa, kulttuuria ja tapahtumia. Alueelta voi löytää mm. ravintoloita, toimistoja, kauppoja ja elokuvateatterin. Alueella on myös useita museoita ja yksi niistä on Työväenmuseo Werstas, jossa pääsee tutustumaan Finlaysonin puuvillatehtaan työntekijöiden tarinaan. Finlaysonin alueella on myös Tallipihan (kuva 24), mistä löytyy pieniä käsityöläiskauppoja ja kahvila (kuva 25). (Visit Tampere 2020.)

Kuva 23. Finlaysonin alue (Visit Tampere a)

Kuva 24. Tallipihan käsityöläispaja (Visit Tampere b)

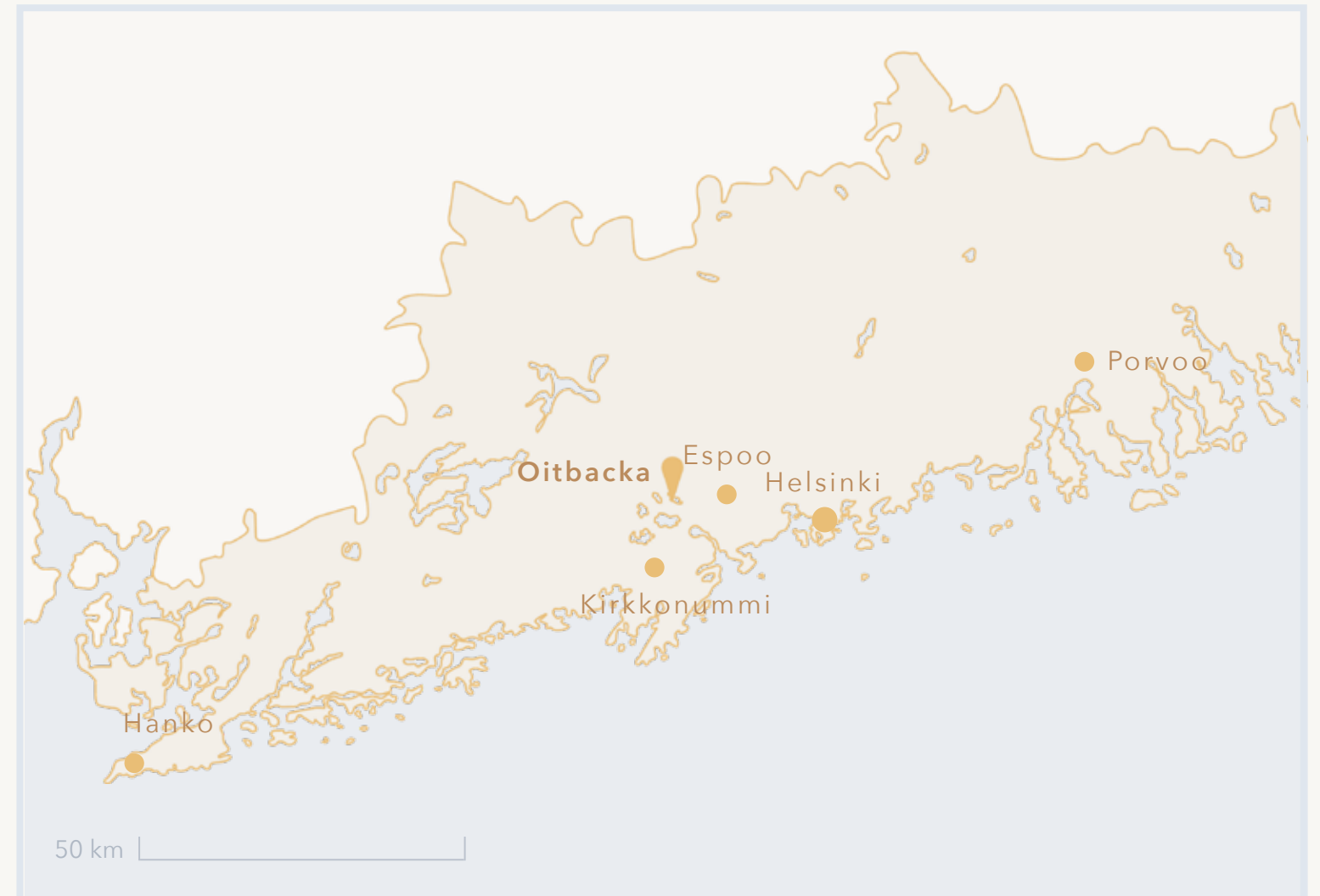
Kuva 25. Suklaapuoti (Tallipihan)

5 OITBACKAN HISTORIA

5.1 Oitbackan historia

Oitbacka on Pohjois-Kirkkonummella (kuva 26), vanhan Vihdintien varrella sijaitseva kartano (Oitbacka Gård). Kartanon päärakennus on rakennettu vuosina 1866–1876 arkkitehti Konstantin Kiseleffin suunnittelemana. Päärakennus on valkoiseksi rapattu ja siinä on italialaisen huvila-arkkitehtuurin piirteitä. Päärakennukseen kuuluu pohjakerros, asuinkerros sekä arkkitehti Jarl Eklundin vuonna 1905 lisäämä *altaani*. 1900-luvun alussa päärakennuksen yhteyteen perustettiin muotopuutarha. Kartanoalueeseen kuuluu päärakennuksen lisäksi talvipuutarha, navetta, vilja-aitta, talli, palvelusväelle rakennettuja hirsirunkoisia asuinrakennuksia, kauppa, koulu ja sähkövoimalaitos. Kartanoalueen kaikissa eri-ikäisissä rakennuksissa on poikkeuksellisesti noudatettu yhtenäistä arkkitehtuuria. Päärakennus sekä valkoiseksi rapatut talousrakennukset sijaitsevat tiiviinä kokonaisuutena. (Museovirasto RKY 2009.)

Ensimmäinen maininta Oitbackasta on jo vuodelta 1540. 1600-luvulta lähtien alue oli jaettuna kahteen osaan ja vuoteen 1824 Oitbacka kuului Espoon kartanoon. Vasta 1860-luvulla tilan siirryttyä Kiseleffin suvun omistukseen, se rakennettiin kartanostatusta vastaavaksi. Kiseleffin suku omisti kartanon kahden sukupolven ajan, jonka aikana päärakennus rakennettiin ja kartano nousi nykyiseen loistoonsa. (Museovirasto RKY 2009.)

Kuva 26. Kartta, Oitbackan sijainti Uudellamaalla
(Mukailtu ruutukaappaus Google maps)

Nikolai Kiseleff (1820–1883) oli helsinkiläinen suurliikemies ja hankki tilan itsellensä vuona 1859 kesäasunnoksi (Oitbacka Gård). Nikolai Kiseleffin veli Konstantin Kiseleff (1834–1888) suunnitteli kartanon päärakennuksen (kuva 27). Rakennuksen tiilet valmistettiin kartanon mailla. Vuonna 1891 kartano siirtyi Nikolai Kiseleffin pojalle, Feodor Kiseleffin (1852–1922). Feodor Kiseleffin aikana kartanon puistoa suurennettiin puutarha-arkkitehti J.W. Skogströmin suunnittelemana ja puutarhaa pääsi koristamaan mm. Ville Vallgrenin Narcissos-veistos. Oitbackaan syntyi myös kartanokoulu, joka toimi aluksi ompelukouluna mutta vuonna 1884 laajennettiin kansakouluksi. (Museovirasto RKY 2009.)

Feodor Kiseleff oli liikemies ja konsuli mutta oli kiinnostunut myös maanviljelystä, kartanohoidosta ja ennen kaikkea hevosten kasvatuksesta. Kartanolle rakennettiinkin yksi ajan hienoimmista talleista vuosina 1910–1912. Oitbackassa kasvatettiin vuosina 1893–1926 yhteensä 186 hevosta. Tämän lisäksi kartanolla pidettiin myös ajokoulu vuosina 1899–1909, jossa koulutettiin hevuskuskeja ja hevosten hoitajia. Vuonna 1922 Oitbackan kartano siirtyi Feodor Kiseleffin kuoltua, hänen sisarensa Nadinen avioliiton kautta Topeliuksen suvulle. Guy Topelius sai kartanon omistukseensa vuonna 1926. Hänen kuoltuaan hänen vaimonsa Anna Topelius omisti Oitbackan yksin vuoteen 1986 asti. Anna Topelius on lähisukua perheelle Salenius, joka omistaa kartanon nyt. (Oitbacka Gård.)

Kiseleffien omistaessa Oitbackan kartanon, he rakennuttivat alueelle noin 40 punaiseksi maalattua taloa vakituisille kartanon työntekijöille (Oitbacka Gård). Suurin osa näistä rakennuksista on vieläkin olemassa ja niitä vuokrataan yksityisinä asuinrakennuksina. Tälläkin hetkellä vuokralla on noin 30 asukasta (Salenius 2021).

Kuva 27. Oitbacka päärakennus (Finnish Heritage Agency a)

Oitbackan kartanoalue tänä päivänä

Kuva 28. Oitbackan kartanoalue (Mukailtu Oitbacka asemapiirros)

5.2 Sivurakennusten historia

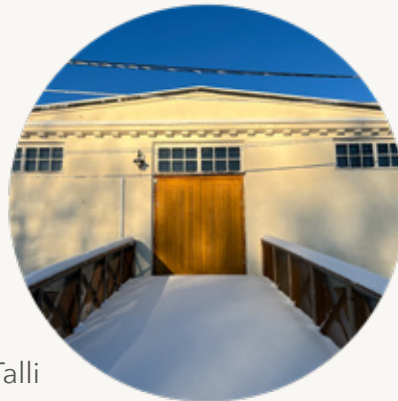
Päärakennus

Rakennettu vuosina 1866–1876 arkkitehti Konstantin Kiseleffin suunnittelemana. Toimii nykyään kartanon omistajan kotina.

Kuva 29. Päärakennus (Mukailtu Oitbacka Gård)

Talli

Rakennettiin vuosina 1910–1912, arkkitehti Jarl Eklundin suunnittelemana. Toimii tänä päivänä häiden juhlasalina.

Kuva 30. Talli

Maneesi

Toimii tänä päivänä konehallina.

Kuva 31. Maneesi

Navetta

Rakennuksessa pidettiin ennen eläimiä kahdessa kerroksessa. Rakennuksen päädyssä oli eläinten hoitajan asunto sekä verstastiloja. Tänä päivänä navetta toimii asuinrakennuksena, varastona, vuokrattavana verstastilana sekä saunaosiona.

Kuva 32. Navetta

Asuinrakennuksia

Asunnot sijaitsivat päärakennuksen vieressä. Toimivat ennen työntekijöiden asuntolina. Yksi rakennuksista toimi paloasemana. Tänä päivänä paloasema on tyhjiään, mutta muissa rakennuksissa on vakituiset vuokralaiset.

Kuva 33. Asuinrakennuksia ja vanha paloasema

Sepänpaja

Rakennuksella on ollut useita käyttötarkoituksia. Se on toiminut mm. kanalana ja pajana. Tänä päivänä rakennus vuokrataan sepänpajana.

Kuva 34. Sepänpaja

Vaunumuseo

Tämä rakennus on toiminut liiterinä ja varastona, mutta tänä päivänä se toimii hevosvaunujen varastona sekä -museona.

Kuva 35. Vaunumuseo

Oitbackan koulu

Oitbackan koulu toimi kyläkouluna vuoteen 2016 asti, jolloin Kirkkonummen kunta päätti lakkauttaa koulun. Tällä hetkellä koulu on autiona (Viisyykkönen 2021).

Kuva 36. Oitbackan koulu

5.3 Oitbacka tänä päivänä

Nykyään Oitbackan kartanon omistaa Isabella Salenius, joka itse asuu kartanon päärakennuksessa. Salenius ylläpitää ja kunnostaa rakennuksia niiden historiaa kunnioittaen. Usealle rakennukselle on myös löytynyt monipuoliset uudet käyttötarkoitukset.

Kartanolla ei tänä päivänä pidetä hevosia, sen sijaan siellä on ylämaankarjaa, härät ovat tilalla lemmikkeinä. Suuri osa erillsrakennuksista on vuokralla yksityisille asukkaille. Lisäksi kartanolla järjestetään paljon häitä. Vihkitilaisuutta varten on varattavissa talvipuutarha ja juhlia varten tallin juhlasali. Juhlat toimivat siten että asiakas vuokraa tilan ja oman pitopalvelun. Pitopalvelu yritystä varten on käytössä keittiö, jossa ruokaa voi säilyttää ja juhlasalissa on pitkä tarjoilupöytä, josta ruoan voi tarjoilla. Juhlasali on vuokrattuna lähes jokaisena vuoden viikonloppuna, se on suosittu paikka viettää häitä. Lisäksi häävierailla on mahdollisuus vuokrata talvipuutarhan yläkerrasta häähuone. Alueella on myös useita eri paja- sekä verstastiloja vuokrattavina ja niissä toimii tälläkin hetkellä useampi yritys. (Salenius 2021.)

Kuva 37. Talvipuutarhan vihkitila (Oitbacka gård)

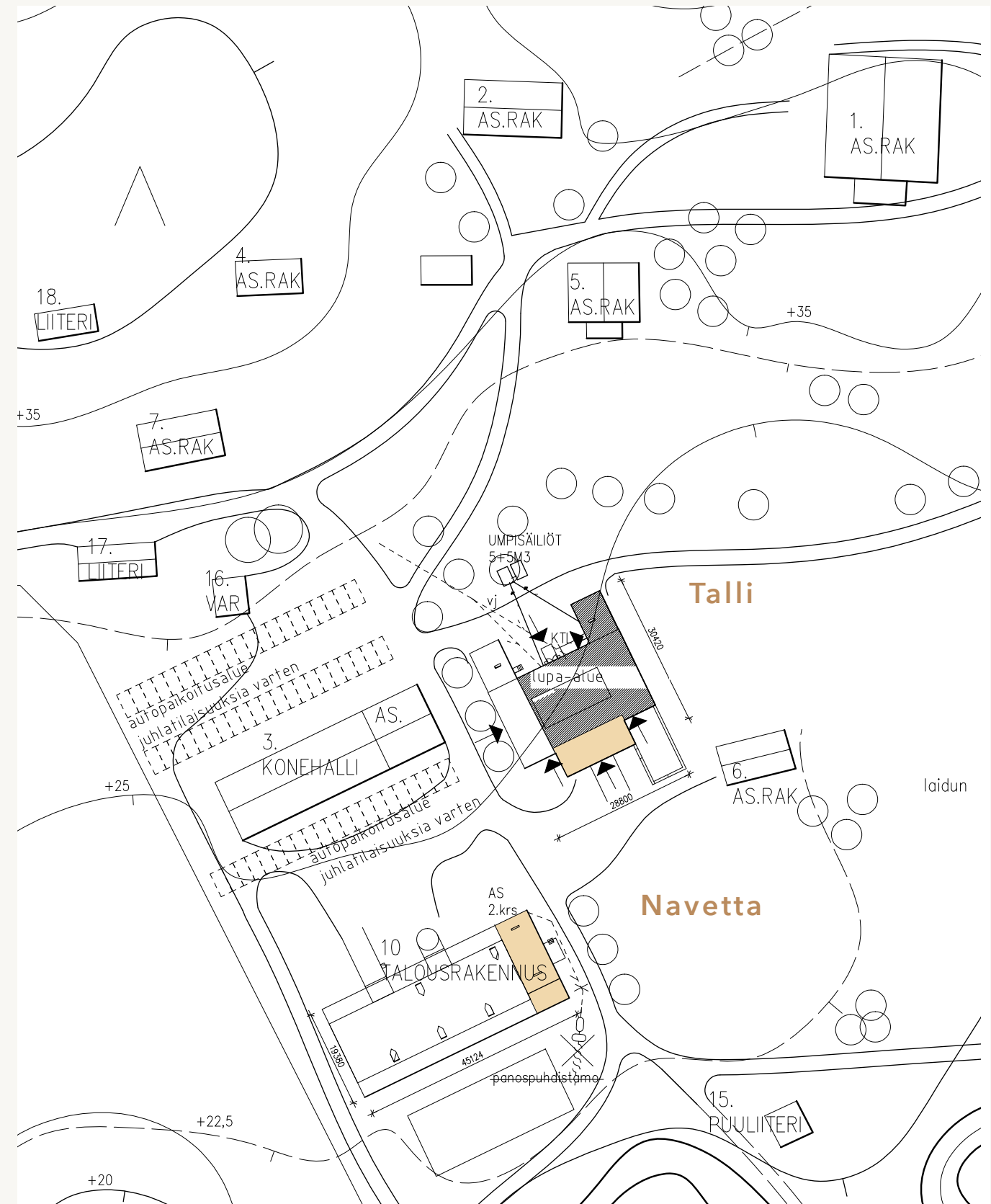
6 SUUNNITTELUPROSESSI

6.1 Rajaus

Opinnäytetyössä keskitytään tilojen toimintoihin ja niiden muunneltavuuteen. Suunnitelman on tarkoitus toimia esimerkkinä ja inspiraationa muille samankaltaisille kohteille. Tilasuunnitelma on käyttäjäystävällinen sekä visuaalisesti houkutteleva ja miellyttävä. Suuressa roolissa suunnittelutyössä on rakennusten sekä alueen historia.

Viereisessä kuvassa (38) näkyy opinnäytetyön suunnittelukohteiksi valikoituneet tilat. Tilat sijaitsevat kahdessa eri rakennuksessa, tallissa sekä navetassa. Tallissa sijaitseva tila on yksi iso sali, kun taas navetan tila koostuu useasta eri kokoisesta huoneesta. Molemmat tilat ovat entisiä talousrakennuksia. Tilojen valikoitumiseen vaikutti niiden sijainti, muunneltavuus, koko sekä nykyinen käyttötarkoitus. Koska suunnitelman on tarkoitus toimia ulkopuolisille käyttäjille, niin tilojen täytyi olla helposti saavutettavissa. Rakennusten lähetyvillä on yleiset parkkipaikat ja rakennukset ovat lähekkäin toisiaan. Alueella on myös sinne saapuville viitoitukset, jotka ohjaavat parkkipaikoille. Tilat toimivat yhdessä monipuolisena kokonaisuutena, joka mahdollistaa useat eri käyttötarkoitukset. Molemmat tilat ovat läpikäyneet remontit, mutta eivät ole tällä hetkellä aktiivisessa käytössä eikä niille ole selkeää käyttötarkoitusta.

Puhun suunnittelutyössä tiloista tallina ja navettana, jotta tilat ovat helposti ja selkeästi erotettavissa. Kyse ei kuitenkaan ole kokonaisista rakennuksista, vaan niiden sisällä olevista erillisistä huoneista.

Kuva 38. Tallin ja navetan sijainti kartanoalueella (Mukailtu Oitbacka asemapiirros)

6.1.1 Talli

Kartanoalueella sijaitseva talli rakennettiin vuosina 1910–1912, arkkitehti Jarl Eklundin suunnittelemana. Rakennus on tehty kartanoalueella valmistetusta tiilestä ja rapattu valkoiseksi. Myös tallirakennuksen sisältä löytyvät graniittipylväät ovat kartanon omilta mailta. Tallissa oli tilaa yhteensä 22 hevoselle ja siellä kasvatettiin Ardenner-, arabi- sekä suomenhevosiä. Rakennus kostuu osittain kahdesta kerroksesta ja koostuu tallisalista, tallimestarin asunnosta, heinävarastosta, hevoshoitolasta, työhevososastosta sekä satulakamarista. (Oitbacka Gård.) Hevosia pidettiin tallisalissa vapaana ja keskellä salia sijaitsivat kivistä veistetty juomalähde (kuva 39) (Salenius 2021).

Talliin tehtiin kymmenen vuotta sitten remontti, jonka yhteydessä rakennukselle haettiin käyttötarkoituksen muutosta. Kartanoalue kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin kohteisiin ja remontti vaati sen takia Museoviraston hyväksyntää sekä valvontaa remontin aikana. Remontin myötä hevosten entisestä tallisalista tehtiin juhlasali (kuva 41) ja rakennukseen lisättiin WC-tilat sekä keittiö. Huone johon opinnäytetyön suunnittelu kohdistuu, sijaitsee juhlasalin takana ja sinne pääsee kulkemaan myös omasta sisäänkäynnistä (kuva 40). Huone on ollut juhlien yhteydessä käytössä esiintyvien yhtyeiden oleskelutilana sekä lasten leikkihuoneena. Käyttötarkoituksen muutos pohjassa tila on määritelty varastoksi. Huoneen alkuperäistä käyttötarkoituksesta ei ole varmuutta, mutta pienien sivuovien sekä korkean huonekorkeuden perusteella se on oletettavasti toiminut heinävarastona. Kyseiseen huoneeseen on vedetty sähköt, mutta ei ole vesijohtoja eikä viemäröintiä.

Kuva 39. Tallisali (Finnish Heritage Agency b)

Kuva 40. Suunnittelua koskevaan huoneeseen johtava ulko-ovi.

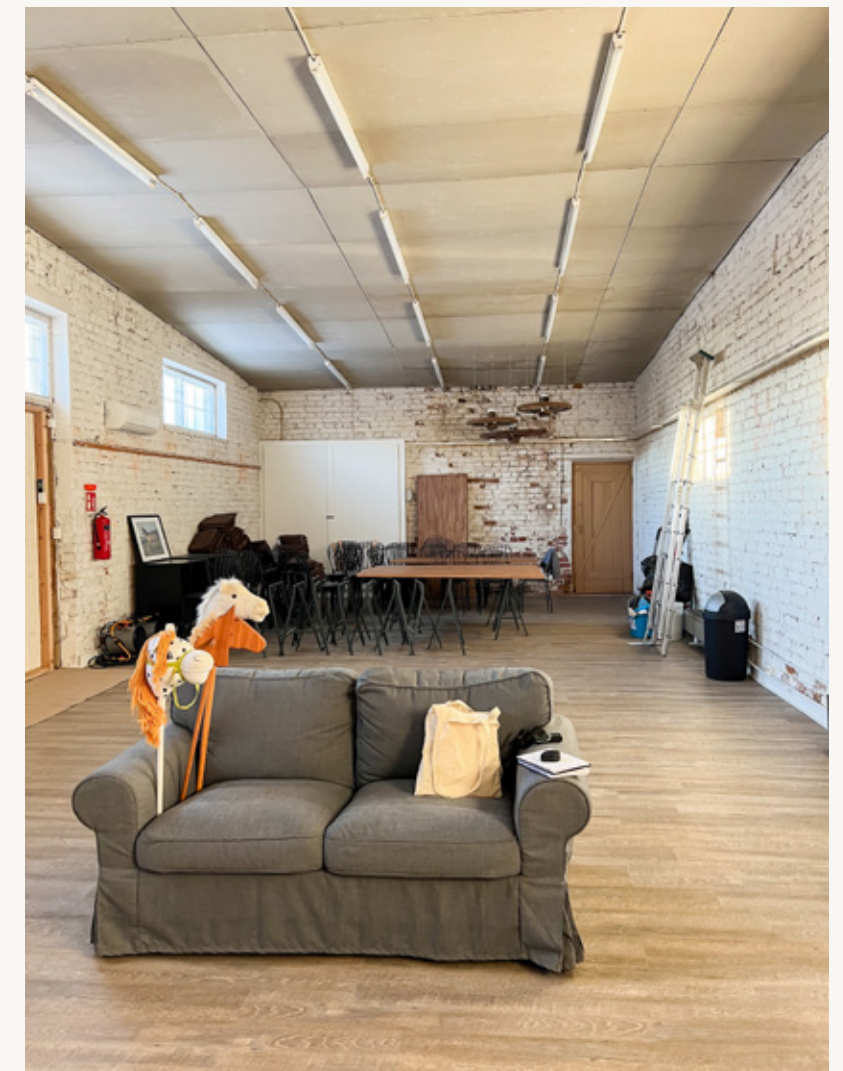

Kuva 41. Hevosten entinen tallisali, joka toimii nyt juhlasalina.

Huoneen molemmissa päissä on ovet, joista pääsee kulke-
maan juhlasaliin. Kuvassa 42 näkyy oleskelutilana sekä las-
ten leikkialueena toimiva nurkkaus ja kuvassa 43 enemmän
varastona toimiva pääty, jonne myös huoneen tekniikka on
sijoitettu. Huoneessa on kaksi korkealle sijoitettuna ikkunaa
sekä massiivinen ulko-ovi ikkunoiden välissä. Neliöitä tilas-
sa on noin 87.

Kuva 42. Tallin nykyinen käyttötarkoitus

Kuva 43. Tila toimii myös varastona

6.1.2 Navetta

Navetta (kuva 44) on rakennettu Kiseleffejen omistuksen aikana. Rakennuksen päädyssä sijaitsevassa osiossa oli eläintenhoitajan asunto sekä verstastiloja. Navetassa eläimet sijoituivat niin, että alakerrassa oli sikojen tilat ja yläkerrassa lehmien tilat. Eläimiä navetassa oli 1960-luvulle asti, jolloin pidettiin huutokauppa, missä eläimet huutokaupattiin. (Salenius 2021.)

Navetan osa suunnittelutyöstä sijoittuu rakennuksen päädyn ensimmäiseen kerrokseen (kuva 45). Yläkerrassa on verstastilat, joissa on ollut vuokralla eri alojen seppiä. Navettaan on tehty nykyisen omistajan aikana remontti, jossa tilat ovat saaneet nykyisen käyttötarkoituksensa. Kulku tiloihin on vanhan maitolaiturin ovista (kuva 46). Ulko-ovet johtavat rappukäytävään, josta on kulku opinnäytetyötä koskeviin tiloihin. Puolet tiloista ovat rappukäytävän oikealla puolella ja loput vasemmalla puolella. Oikeanpuoleisissa tiloissa on tällä hetkellä saunatilat, johon kuuluu sauna, kylpyhuone sekä takahuone. Saunatilat ovat aktiivisessa vuokrauksessa ulkopuolisille käyttäjille. Rappukäytävän toisella puolella on kokoustila, johon kuuluu keittiö, WC sekä neuvotteluhuone.

Kuva 44. Navetta

Kuva 45. Navetan pääty

Kuva 46. Maitolaituri

Saunatilat

Rappukäytävältä saunatiloihin tullessa saavutaan ensimmäiseksi takkahuoneeseen (kuva 47). Huoneessa on yksi iso ikkuna, vanha takka ja istuinryhmä (kuva 48). Suuri osa huoneen kalusteista on kartanolle aikojen saatossa päätyneitä kalusteita, harva esine on siis ostettu uutena. Neliöitä huoneessa on noin 21. Takkahuoneen jälkeen kulku jatkuu kylpyhuoneeseen. Kylpyhuoneessa on kaksi suihkua (kuva 49) ja lämminvesivaraaja (kuva 50). Saunassa on kaksivärinen hirsipaneeli seinissä (kuva 51.). Saunaan on remontin yhteydessä lisätty pieni ikkuna, josta näkee kylpyhuoneeseen (kuva 52).

Kuva 49. Kylpyhuoneen suihkut

Kuva 50. Kylpyhuoneen sisäänkäynti

Kuva 47. Takkahuone takaseinältä katsottuna

Kuva 48. Takkahuone ovelta katsottuna

Kuva 51. Sauna

Kuva 52. Saunan ikkuna, ovelta katsottuna

Kokoustilat

Kokoustilaan tullessa, heti oikealla on pieni keittiö (kuva 53). Keittiön toimintoihin kuuluu uuni, jääkaappi sekä vesipiste. Kuten kuvassa 54 näkyy, keittiöön kuuluu myös pieni ruokailuryhmä, kuvassa näkyvä ikkuna on tilan ainoa ikkuna. Tässä tilassa on suunnilleen 12 m². Keittiön yhteydessä on myös pieni WC (kuva 55). WC:n viereisestä ovesta jatketaan varsinaiseen neuvotteluhuoneeseen. Neuvotteluhuoneessa on kolme isoa ikkunaa, huone on melkein 22 m² kokoinen (kuva 56).

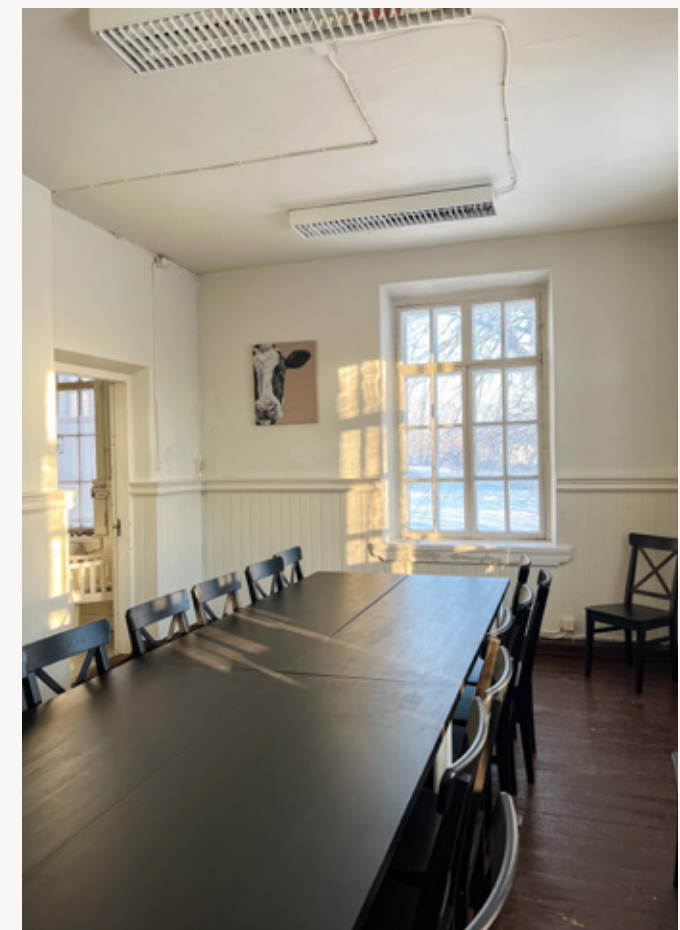
Kuva 53. Keittiö

Kuva 54. Ruokailuryhmä, keittiön suunnasta katsottuna

Kuva 55. WC

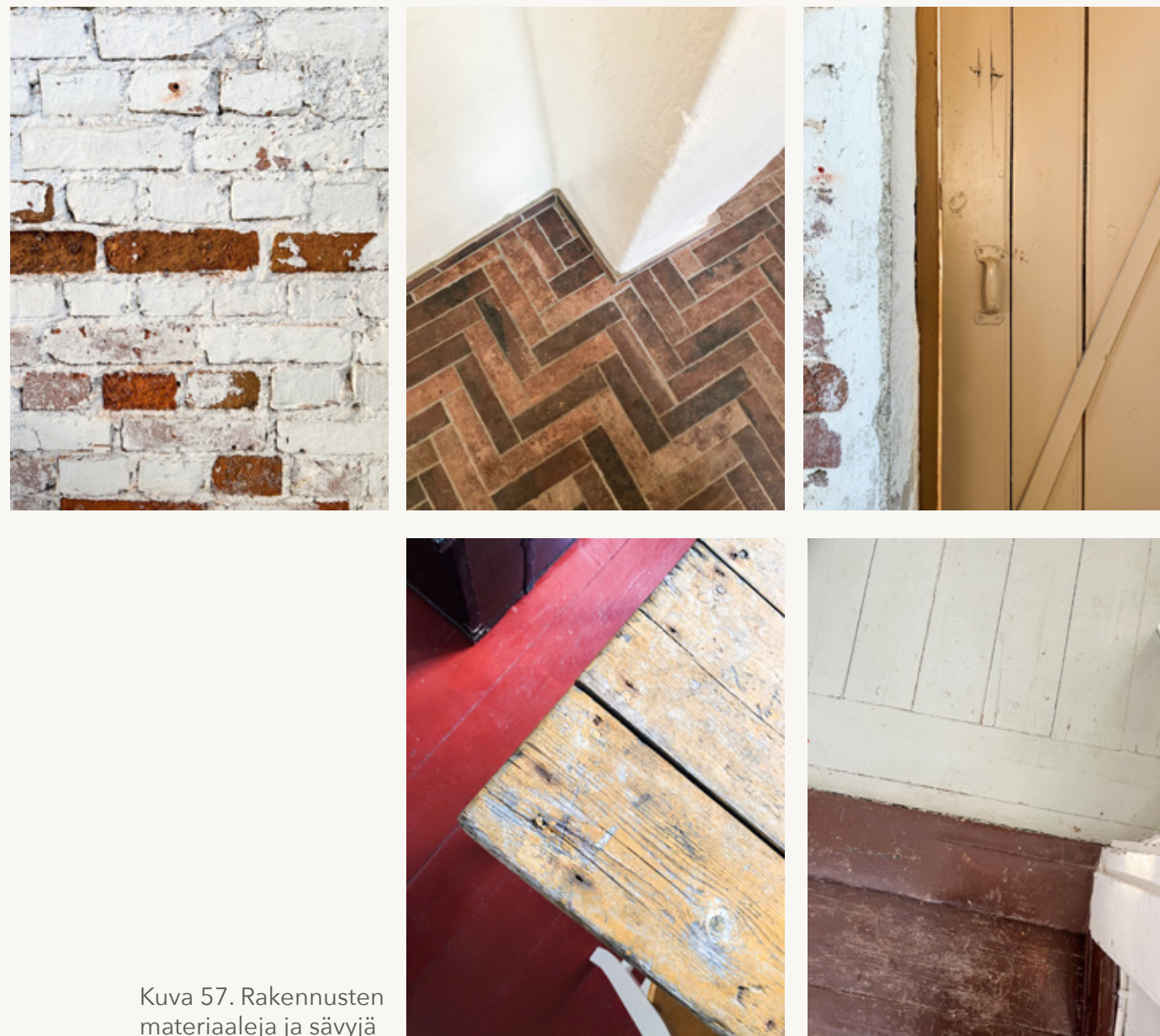

Kuva 56. Neuvotteluhuone

6.2 Kohteen taustoitus

Sekä tallissa että navetassa on samoihin aikoihin tehty perusteelliset remontit, joiden pääasiallinen suunnittelija on ollut kartanon omistaja Isabella Salenius. Remontit on tehty niiden uutta käyttötarkoitusta huomioiden, tässä on molemmissa rakennuksista onnistuttu hyvin. Tallin juhlasali on suosittu hääjuhlien viettopaikka ja juhlien järjestäminen on vaivatonta. Suunnittelun kohteena oleva huone on kuitenkin vähäisellä käytöllä. Navetan tiloissa on myös otettu käyttäjä hyvin huomioon ja rakennuksen historia on tuotu esiin materiaaleissa sekä kalusteissa. Näiden tilojen käyttö yhdistettynä tallin huoneeseen mahdollistaa kuitenkin huomattavasti laajemman käyttötarkoituksen.

Molemmissa rakennuksissa materiaalit ovat suuressa roolissa. Materiaalit edustavat rakennusten historiaa. Oheisessa kuvassa (57) näkyy, miten okran sävy toistuu tallin ulko- ja sisäovissa sekä vanhan pöydän kuluneessa maalissa. Vanhat tiiliseinät on tuotu osittain esille sekä tallin että navetan seinissä. Tallirakennuksen remontin yhteydessä lattiaan on laitettu kalanruotokuvioinen lattialaatta.

Kuva 57. Rakennusten materiaaleja ja sävyjä

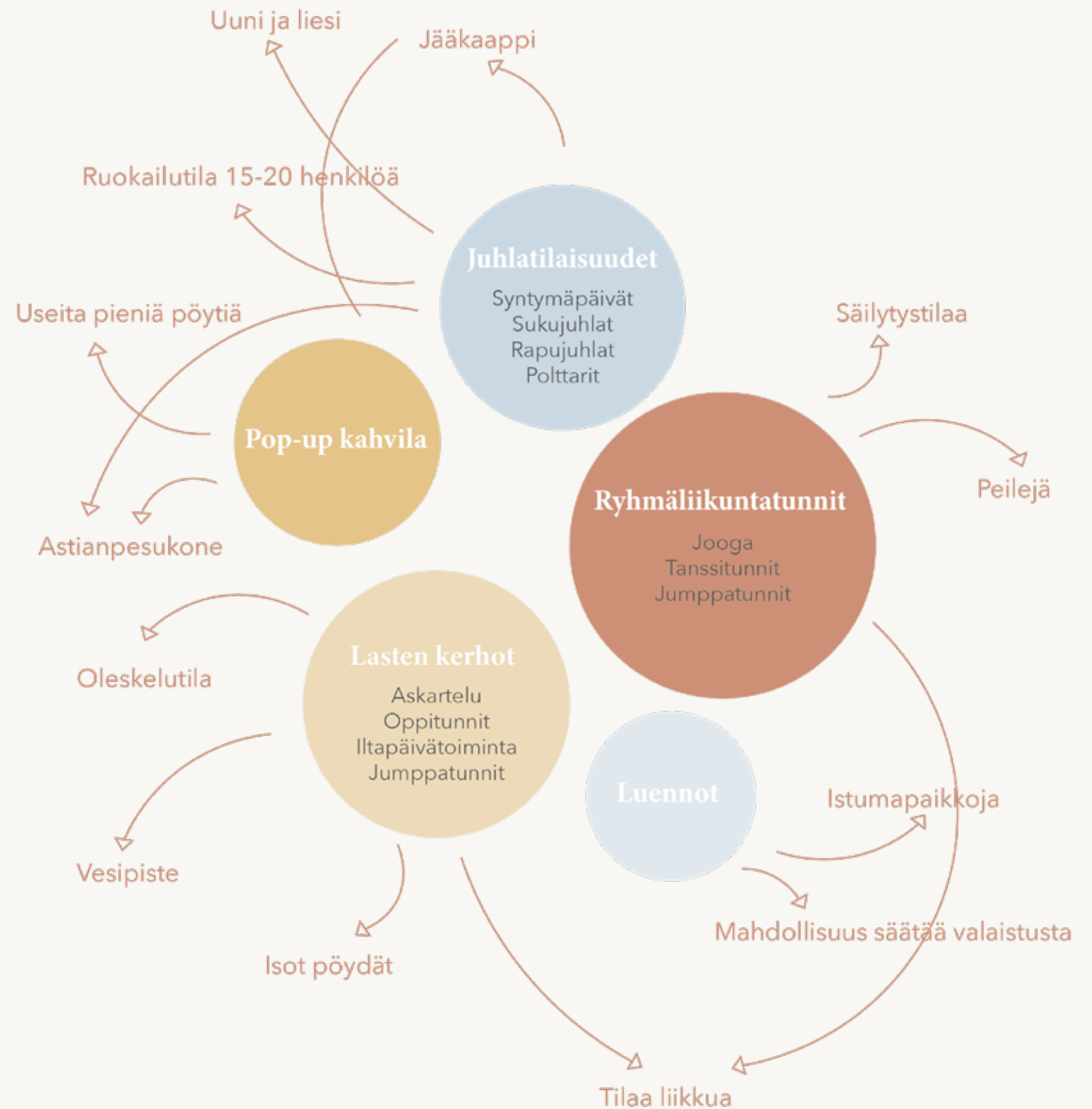
6.2.1 Tilojen käyttötarkoitukset

Talli

Tilan käyttö rajautuu tällä hetkellä varaston, leikkihuoneen ja juhliissa esiintyvien yhtyeiden oleskelutilan käyttöön. Nämä käyttötarkoitukset ovat hyödyllisiä ja niiden huomioon ottaminen suunnitelmassa on oleellista. Tilan sijainnin sekä oman uloskäynnin hyödyntämiseksi tilan käyttö on oltava mahdollisimman monipuolista. Monipuolisuus näin isossa ja avoimessa tilassa toteutetaan parhaiten muunneltavuudella. Kartanon omistajan kanssa käytyjen keskusteluiden perusteella kartanolla olisi kysyntää joogatunti mahdollisuuksille sekä pop-up kahvilalle. Nämä käyttötarkoitukset asettavat tilalle vaatimuksia kuten ruoanvalmistus mahdollisuudet, säilytystilat joogatarvikkeille, riittävästi tilaa joogatunnin pitämiseksi sekä pöytiä ja tuoleja kahvilan asiakkaille. Kun nämä kaksi käyttötarkoitusta otetaan suunnitelmassa huomioon, se mahdollistaa käytön myös usealle muulle toiminnalle tilassa. Oheisessa kuviossa on suunnitelmassa huomioon otetut käyttötarkoitukset sekä niiden asettamat vaatimukset tallille. Pop-up kahvila ja juhlatilaisuudet asettavat keittiön toimintoihin vaatimuksia; ruoan säilyttämiseksi ja valmistamiseksi sekä laskutilalle. Lasten kerhot ja ryhmäliikuntatunnit vaikuttavat tilan kalusteisiin. Kalusteiden on oltava siirrettävissä ja säilytystilaa on oltava runsaasti. Koska tilaa on paljon, se mahdollistaa myös luentojen ja kurssien pitämisen.

Navetta

Navetan huoneiden käyttötarkoitukset ovat toimivia sellaisinaan. Huoneiden käyttötarkoituksiin ei tule muutoksia. Tilojen käyttöä kuitenkin tehostetaan toimivilla kalusteilla, valaistuksella sekä pintamateriaaleilla. Navetan huoneiden roolit suunnitelmassa on toimia rinnakkain tallin eri käyttötarkoitusten kanssa. Tallin ollessa käytössä ryhmäliikunnassa asiakkaat voivat käyttää navetan takkahuonetta pukuhuoneena sekä hyödyntää kylpyhuonetta ja saunaa peseytymiseen. Myös juhlatilaisuuksissa navetan saunatiloja on mahdollista hyödyntää. Pienempien juhlien järjestämiseen on hyödynnettävissä kokoustilan neuvotteluhuone sekä keittiö.

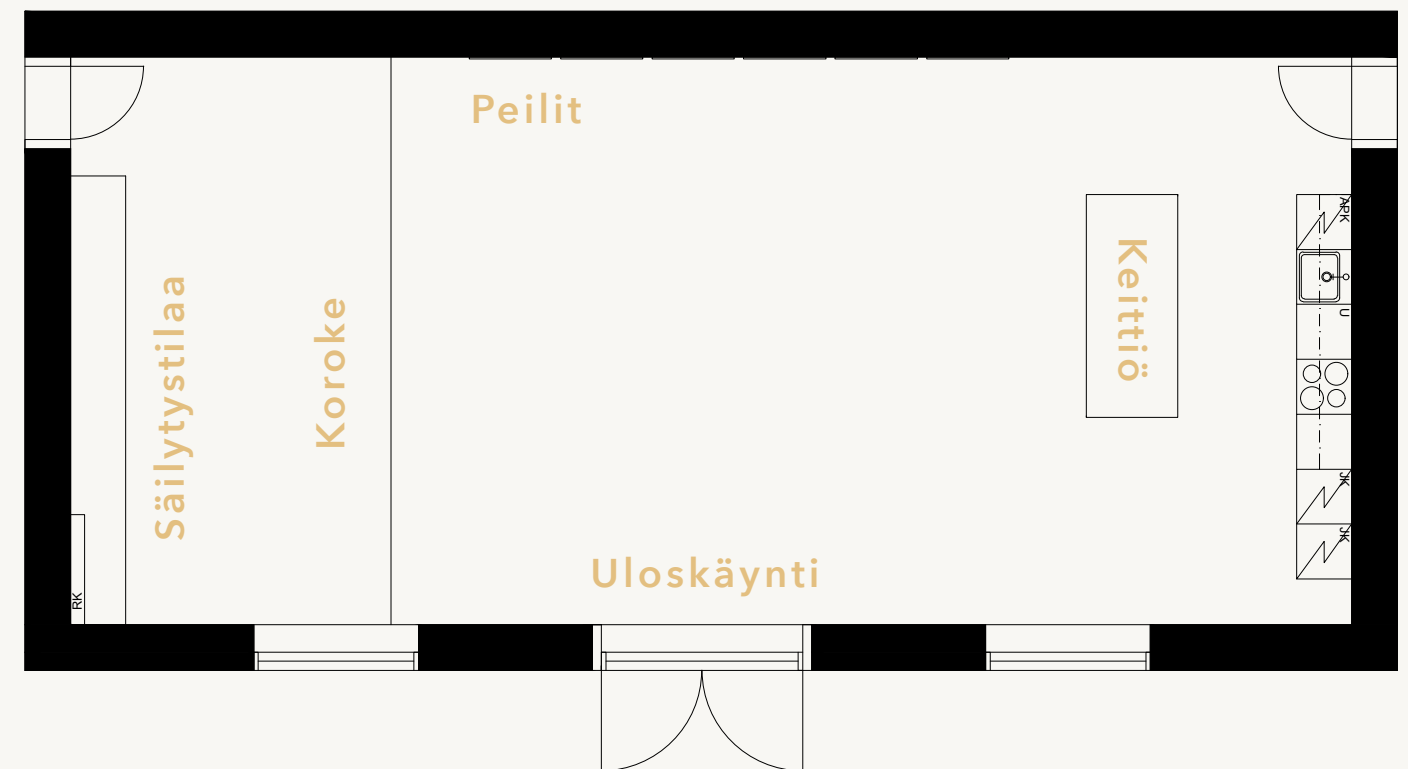

Kuva 3. Tallin käyttö ja vaatimukset

6.2.2 Tallin käyttö ja muunneltavuus

Tilan käytön rajauduttua viiteen käyttötarkoitukseen; juhlatilaisuudet, pop-up kahvila, ryhmäliikuntatunnit, lasten kerhot sekä luennot, niiden toimivuutta tilassa on kokeiltava. Aluksi jokaisen eri käyttötarkoituksen kalustetarpeita rajataan. Kahvila ja juhlatilaisuuksia varten istumapaikkoja tarvitaan 15–20. Tallissa jo olemassa olevaan juhlasaliin mahtuu 130 henkilöä, joten 15–20 henkilön tila tarjoaa täysin erilaisen ympäristön juhlien viettoon. Ryhmäliikuntatunnit ja myös lasten kerhot vaativat paljon vapaata liikkumatilaa. Kalusteiden on siksi oltava siirrettävissä sekä pinottavissa. Huoneessa on myös oltava tilaa liikuntatunnin ohjaajalle sekä tunnin osallistujille luonteva tapa seurata ohjaajaa. Tästä syystä huoneessa on koroke. Osallistujien olisi myös hyvä pystyä seuramaan omia liikkeitään peilin kautta. Tästä johtuen huoneen pitkällä, ikkunattomalla seinällä asetetaan useampi peili. Lasten kerhoissa aktiviteettina saattaa myös olla askartelu tai muu pöytätilaa vaativa tekeminen. Tilaan tulevien pöytien on siksi oltava liikuteltavissa eri kokoihin istumaryhmäkokonaisuuksiin. Luentojen pitäminen asettaa kalusteille vaatimuksia pelkästään istumapaikkojen määrän kannalta. Kalusteissa otettu myös huomioon tilan nykyinen käyttö varastotilana sekä oleskelutilana.

Oheisessa kuvassa (58) näkyy tilan kiintokalusteiden sijoittuminen tilaan. Kiintokalusteissa on otettu huomioon jokaisen käyttötarkoituksen tarpeet. Tilassa on runsaasti säilytystilaa kaapeissa korokkeen päällä sekä keittiössä. Keittiö mahdollistaa monipuolisen ruoan valmistuksen sekä ruoan säilytyksen.

Kuva 58. Tallin kiinteät ratkaisut

Juhlatilaisuudet ja lasten kerhot

Pöydät on asetettuna kahdeksi isoksi istumaryhmäksi. Korokkeelle on jätetty tilaa oleskelulle. Keittiön saareketta voi hyödyntää ruuan tarjoiluun tai lasten kerhojen ohjausta varten.

Ryhmäliikuntatunnit

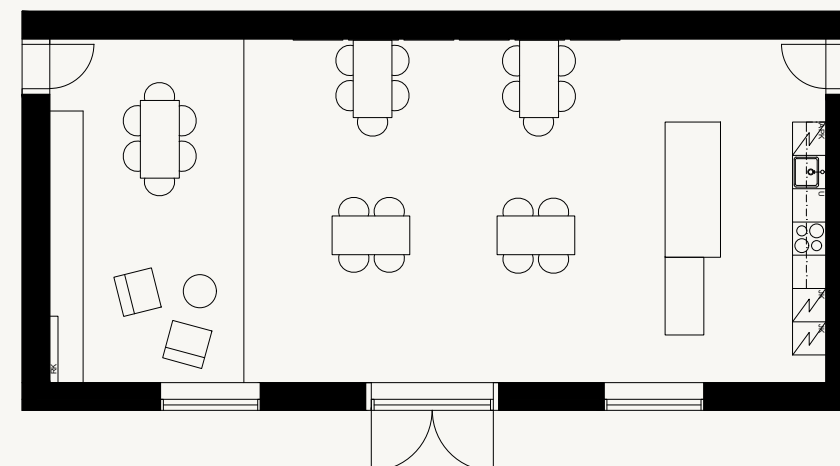
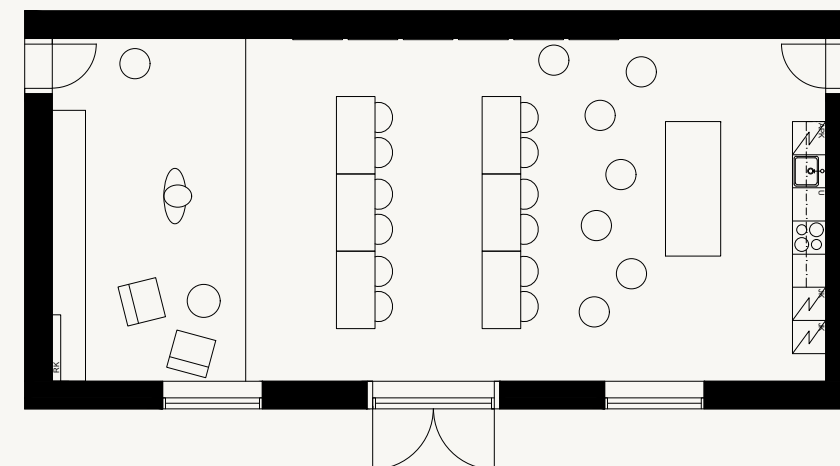
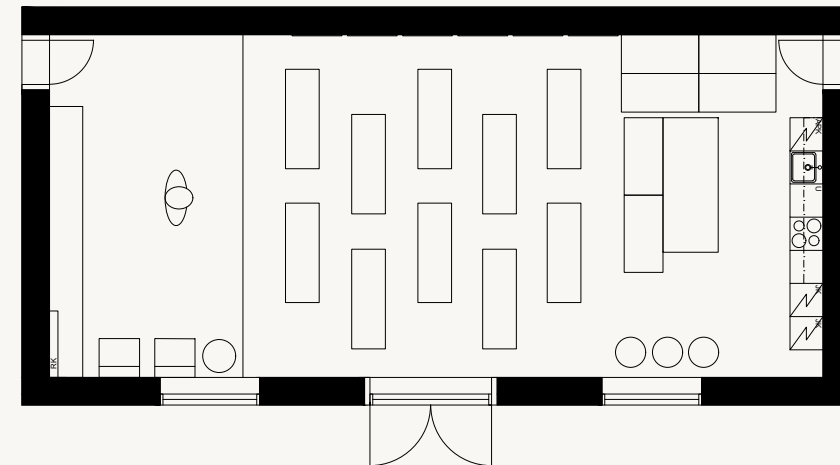
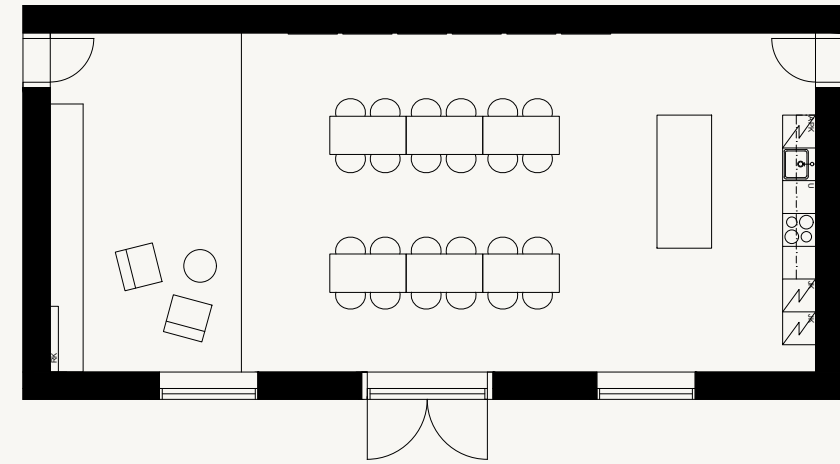
Pöydät on siirretty keittiön viereen ja tuolit pinottu seinää vasten. Lattialle on mitoitettu mahtumaan kymmenen joogamattoa, niin että kymmenen ihmistä mahtuu hyvin niiden päällä liikkumaan. Korokkeella oleskeluryhmä on siirretty sivuun, jotta on tilaa liikuntatunnin ohjaajalle.

Luennot

Luentoja varten pöydät on asetettuna kahteen riviin ja tuolit niiden yhdelle puolelle niin että istuja katsoo koroketta päin. Ylimääräiset tuolit on aseteltu pöytäryhmien taakse, jotta istumapaikkojen määrä on maksimoitu. Luennoitsijalle on tilaa korokkeella ja tuolit, joille ei ole käyttöä on pinottu korokkeen nurkkaan.

Pop-up kahvila

Istumaryhmät on jaettuna useaan pienempään ryhmään. Istumapaikkoja on pöytien ympärillä kuusi, viisi tai neljä. Kaksi pöytää on asetettu takaseinän peilejä vasten, kaksi keskelle huonetta ja yksi kuuden hengen pöytä korokkeelle. Lisäksi korokkeella on rennompi oleskeluryhmä. Yksi kuudesta pöydästä hyödynnetään keittiön saarekkeen luona palvelutiskin jatkeena. Asiakkaat tekevät tilauksen saarekkeen luona ja viereisellä pöydällä on kahvilan tarjoamia ruokia ja juomia.

Kuva 59. Tallin kalusteiden sijoittelut

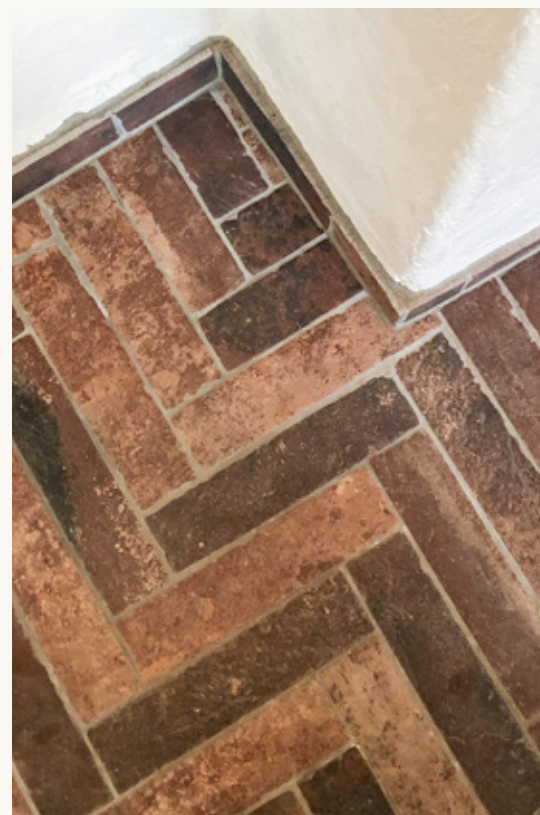
6.3 Moodboard

Rakennusten materiaali- sekä sävyvalintoihin vaikuttaa alueen historia. Lisäksi 1860-luvulla muodissa olleet tyyliuuntaukset uuskustavilaisuus, uusrokokoo, uusgotiikka sekä myöhemmin myös uusrenessanssi antavat sisustukseen vaikutteita. Historialliseen rakennukseen tuntuu luontevalta käyttää myös mahdollisimman luonnollisia ja käsittelemättömiä materiaaleja. Tammea käytettiin 1800-luvulla Suomessa paljon ja se sopii tiloihin myös kestäväyytensä kannalta. 1800-lukua ja nykyaikaa yhdistävät myös kaarevat muodot. Isot ikkunat antavat mahdollisuuden leikitellä valoilla ja heijastuksilla. Sävy maailma on harmoninen korostaväri, jotka kertovat rakennusten aikakaudesta.

Oheisessa kuvassa (58) näkyy suunnitelman päävärit. Okra on sävy, jota on käytetty paljon suomalaisessa arkkitehtuurissa. Useimmiten okraa käytetään julkisivuissa, tässä suunnitelmassa päätin kuitenkin tuoda värin sisustukseen; kalusteiden sekä tekstiilien muodossa. Sininen väri on esiintynyt useita kertoja kertaustyylien aikana, kyseinen kuva esittää uusrenessanssin aikakautta. Uusrenessanssin aikana oli myös muotia käyttää runsaasti tammea. Siksi tammi on suunnitelmassa myös suuressa roolissa.

Kuva 60. Suunnitelman päävärit
(Mukailtu Hagelstam 2006; Hollolan viilu
ja laminaatti: Tikkurila a)

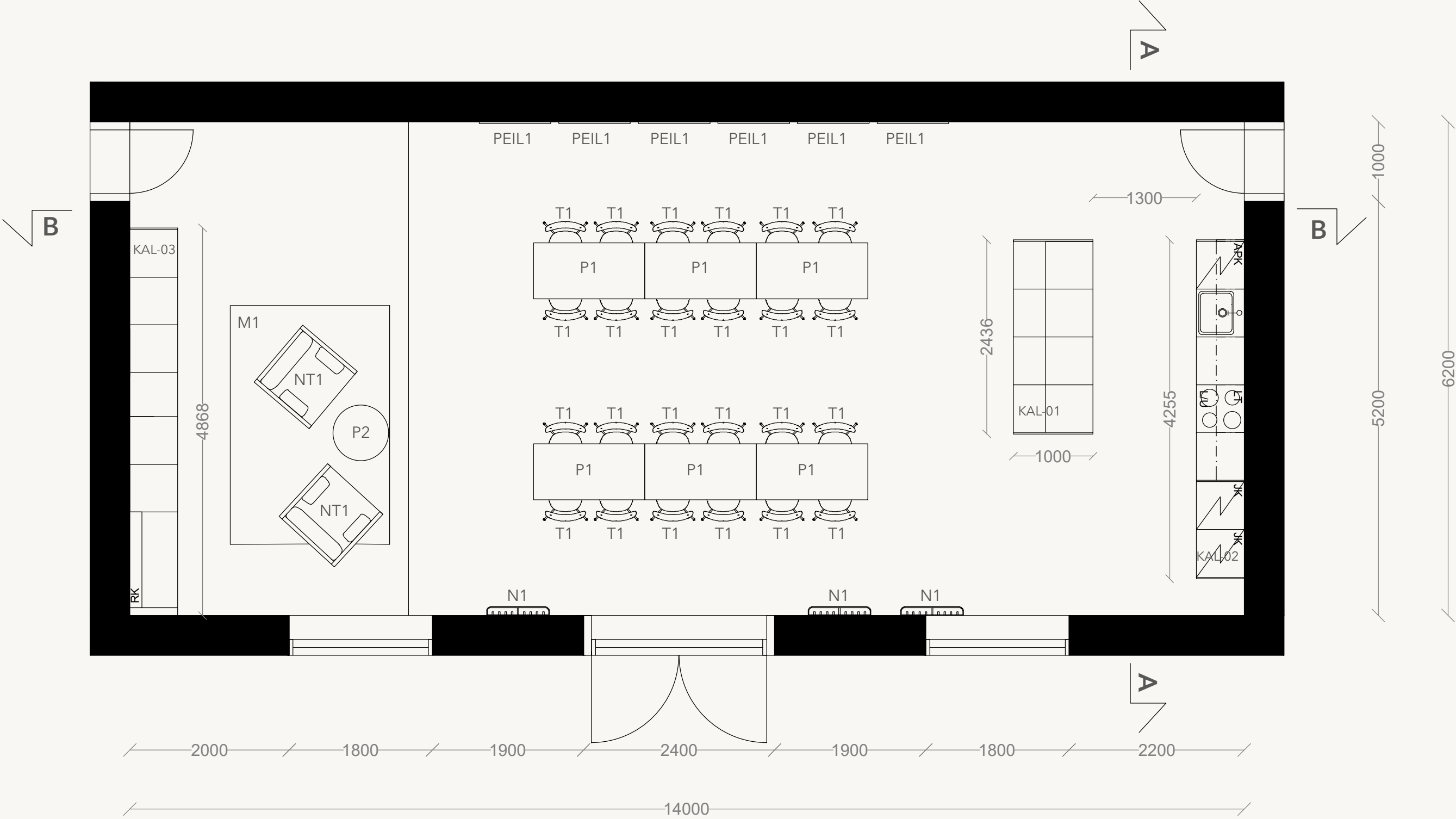
Kuva 61. Moodboard
(Mukailtu Timberwise; Hagelstam 2006; Menu Space; Balu Interior; Pukkila; Gezalian 2018)

7 TALLIN JA NAVETAN TILASUUNNITELMA

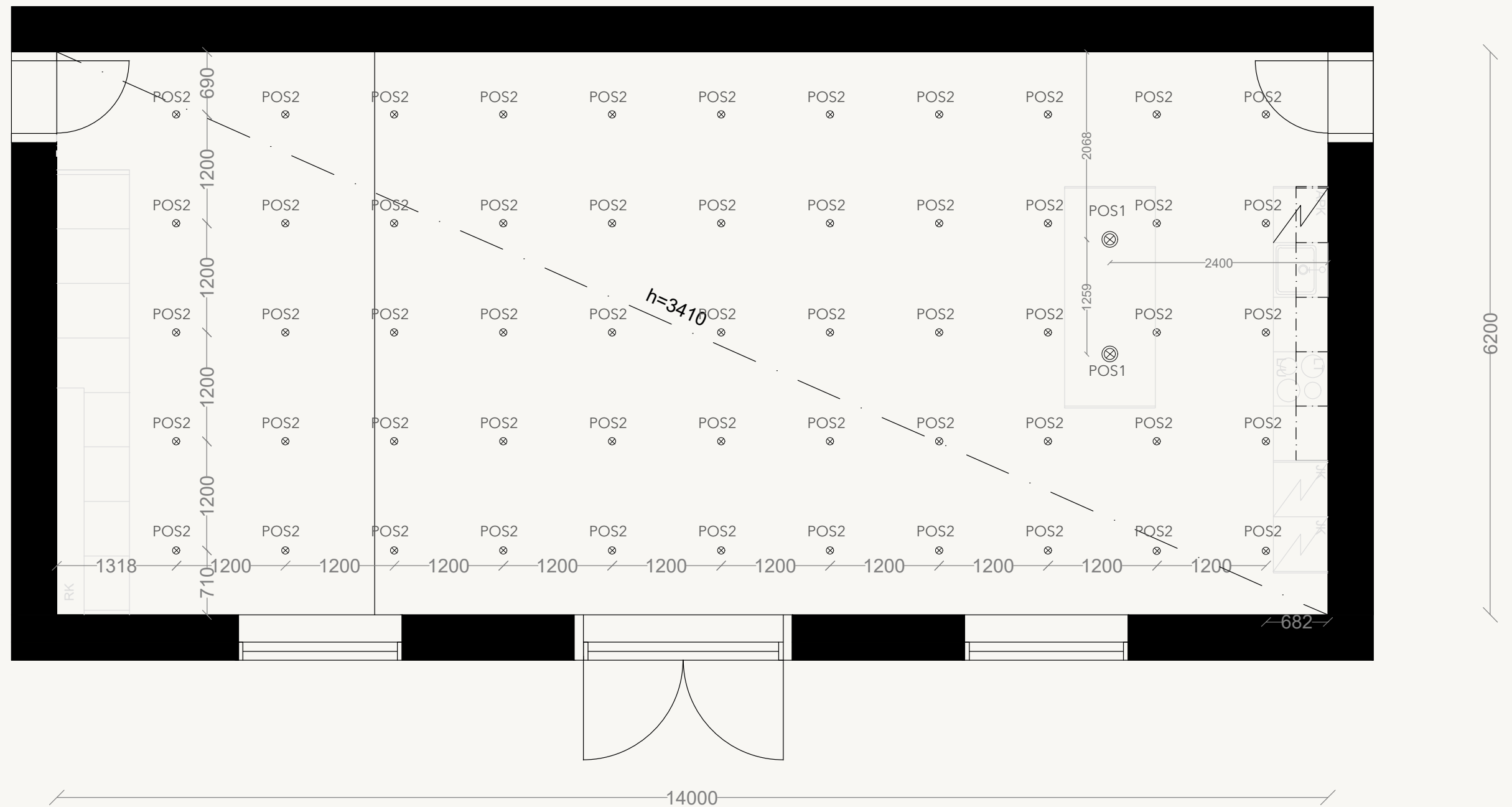
7.1 Suunnitelmasta yleisesti

Seuraavissa luvuissa esitellään sekä tallin että navetan tilasuunnitelmat. Tilat esitellään selkeyden vuoksi erillisinä kokonaisuuksina, mutta käytössä tilojen on tarkoitus toimia yhdessä. Talli koostuu yhdestä muunneltavasta tilasta ja navetta useasta pienemmästä huoneesta. Suunnitelma koostuu pohjapiirustuksista sekä projektioista, joissa mitoitus sekä kalusteiden sijoittelut esitetään. Suunnitelmaan kuuluvat myös yksityiskohtainen materiaali-, kaluste- sekä valaistussuunnitelma. Lopuksi suunnitelman kokonaisuus hahmotetaan tilojen visualisoinneilla. Koska kyse on konseptitason suunnitelmasta niin kaikkiin teknisiin yksityiskohtiin ei ole syvennitty.

7.2 Pohjapiirrokset ja projektiot

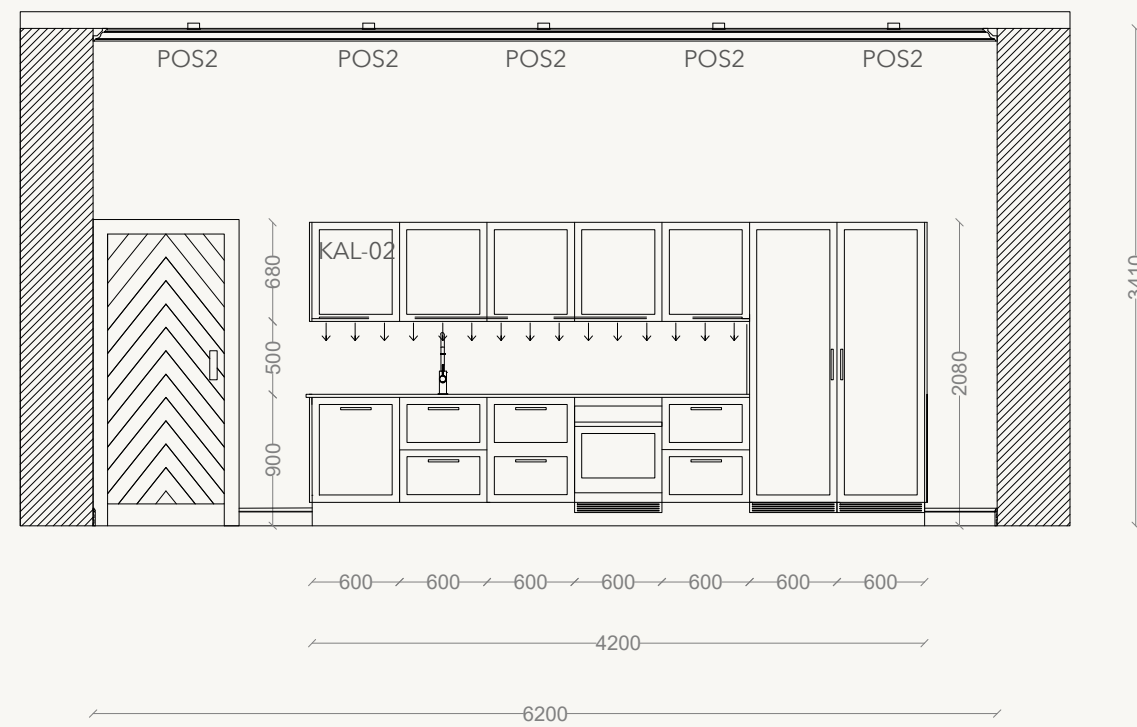

Kuva 62. Tallin kalustepohjapiirros

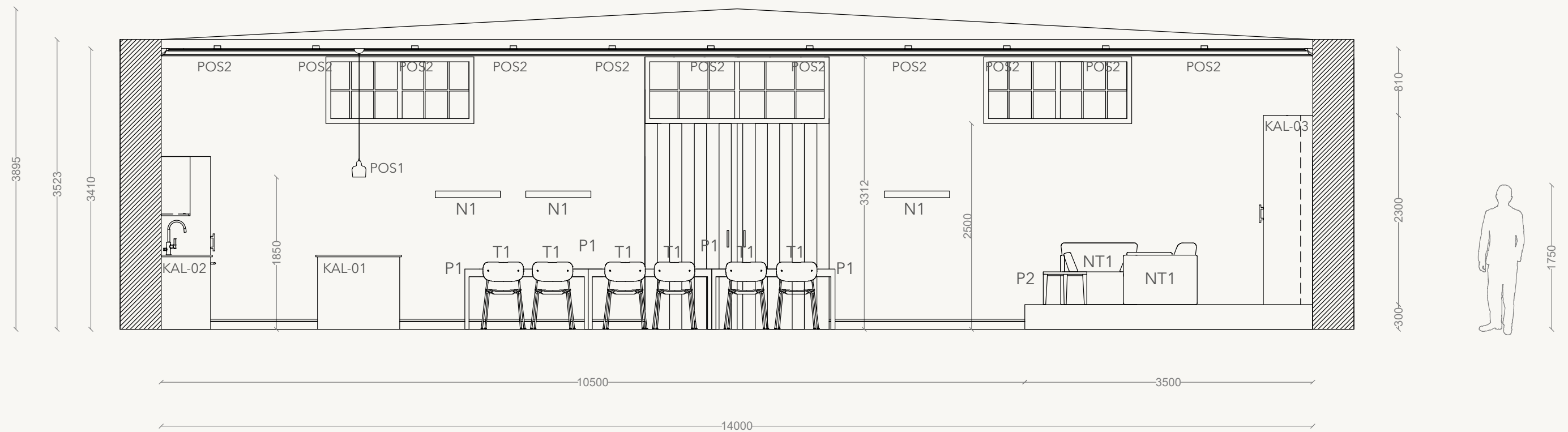

Kuva 63. Tallin alakattokuva

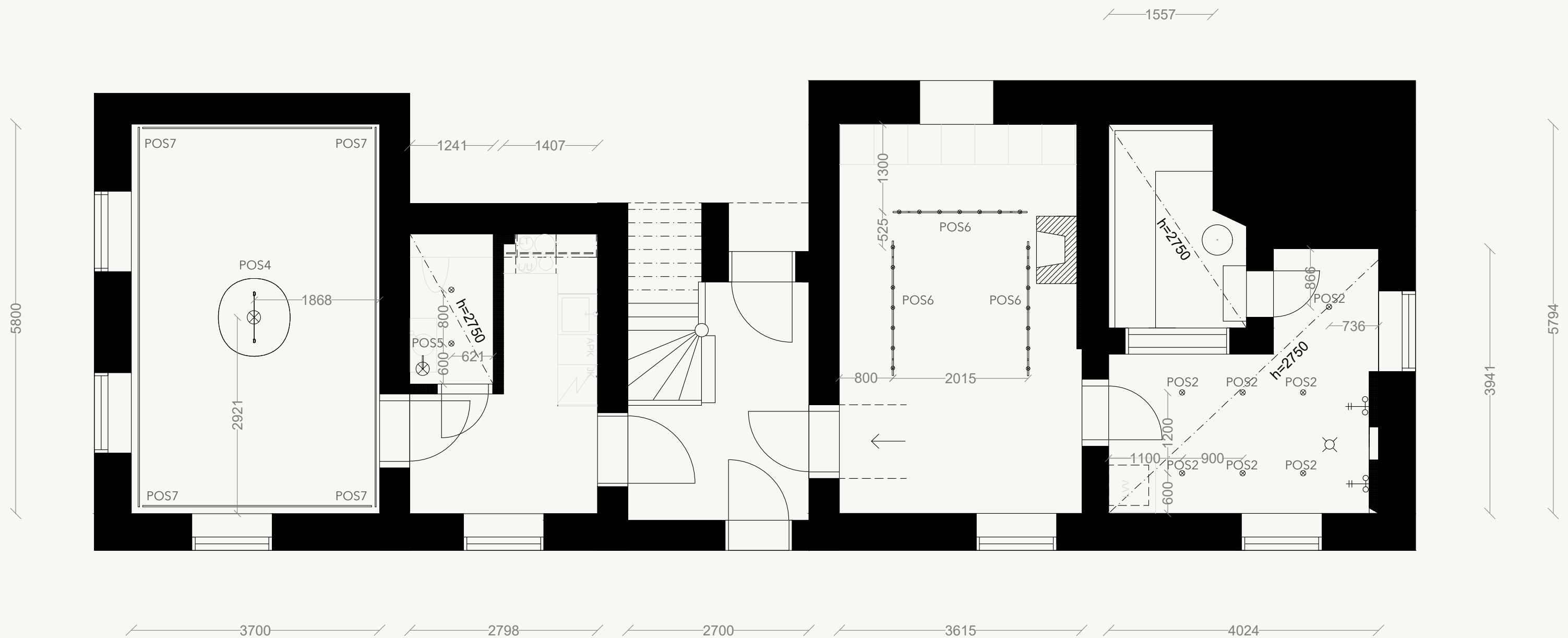
A-A

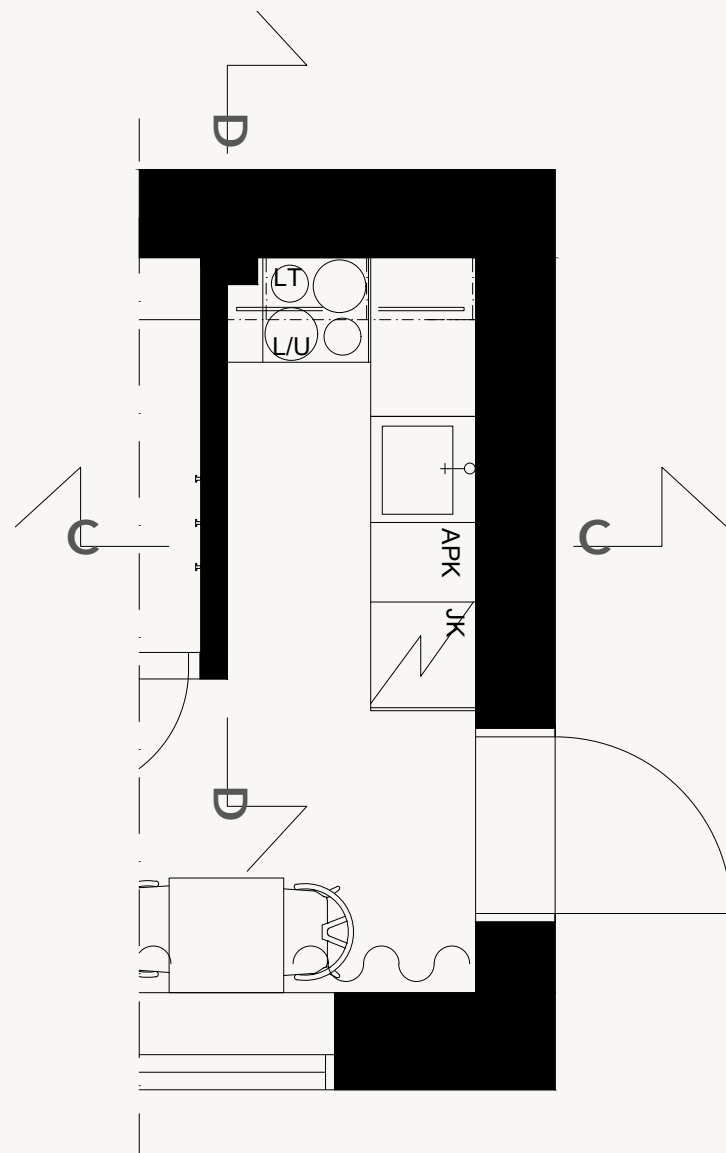
B-B

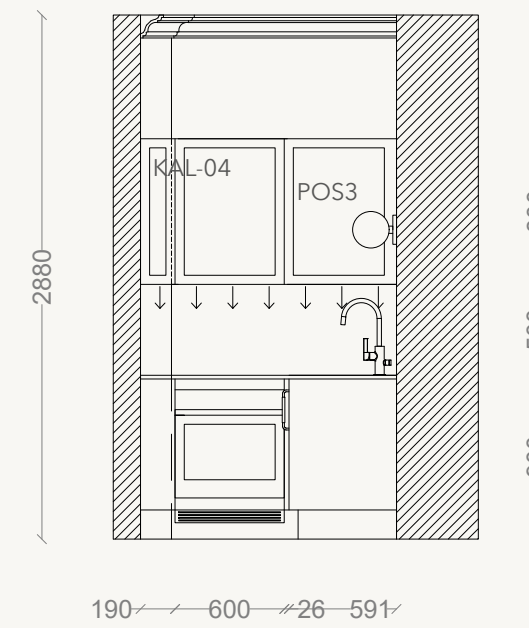
Kuva 64. Tallin projektid A-A ja B-B

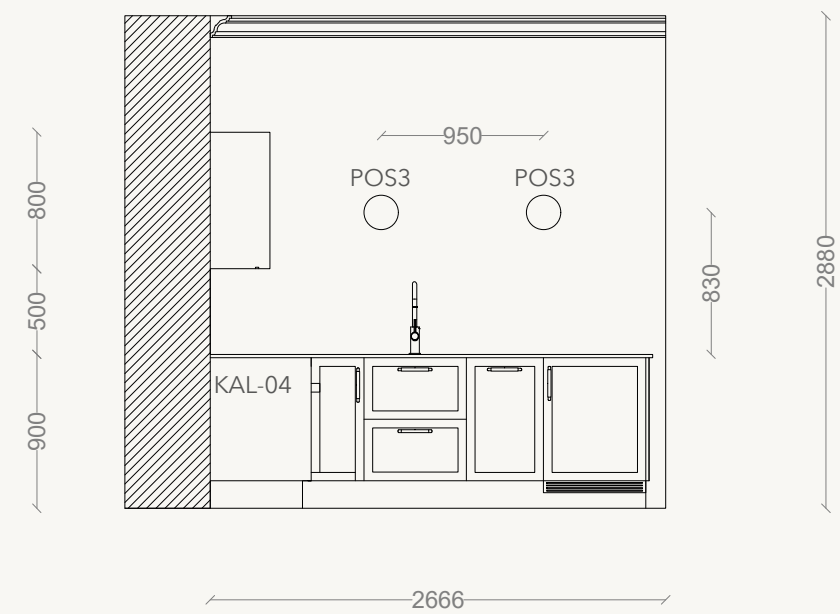
Kuva 66. Navetan alakattokuva

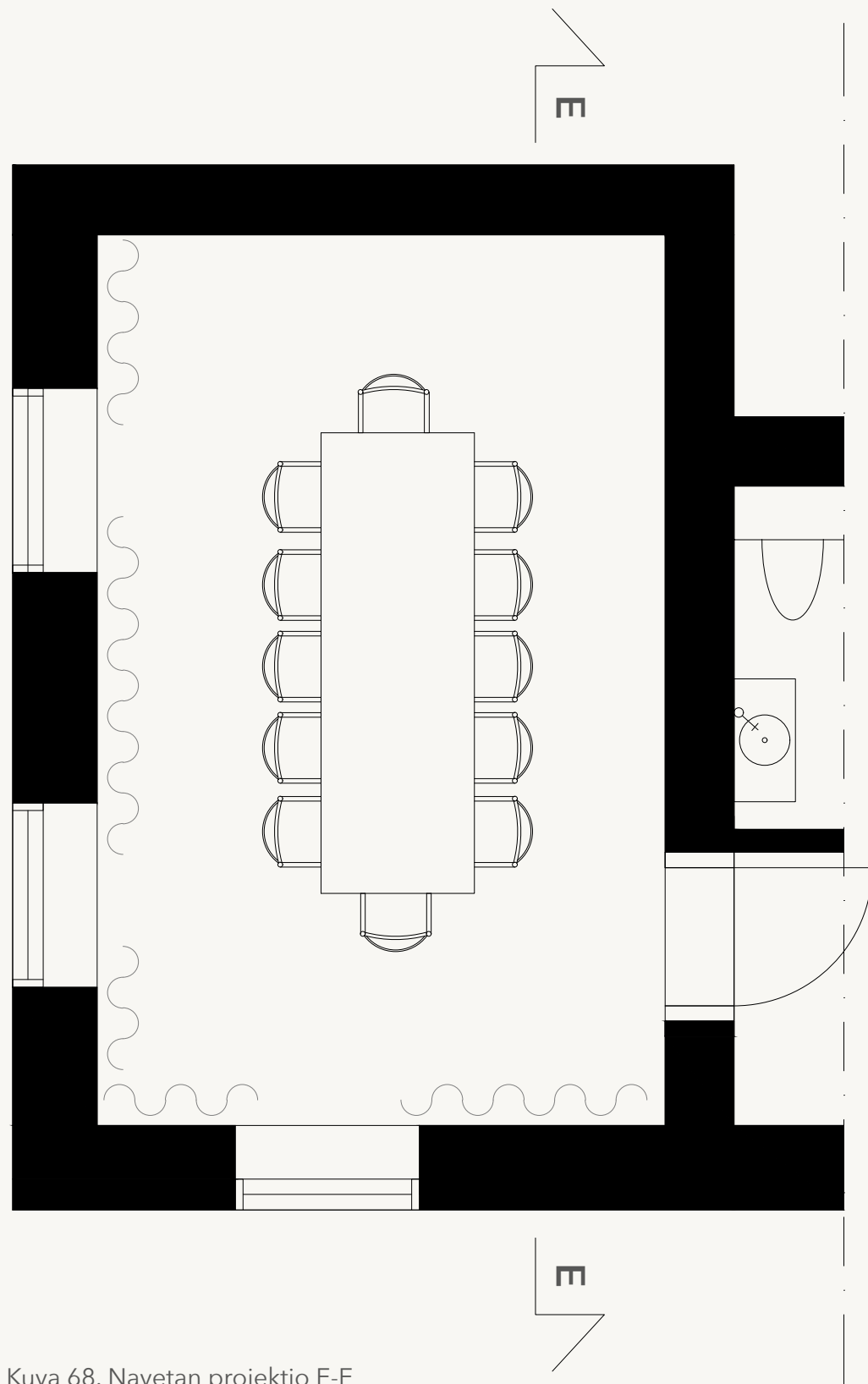
C-C

D-D

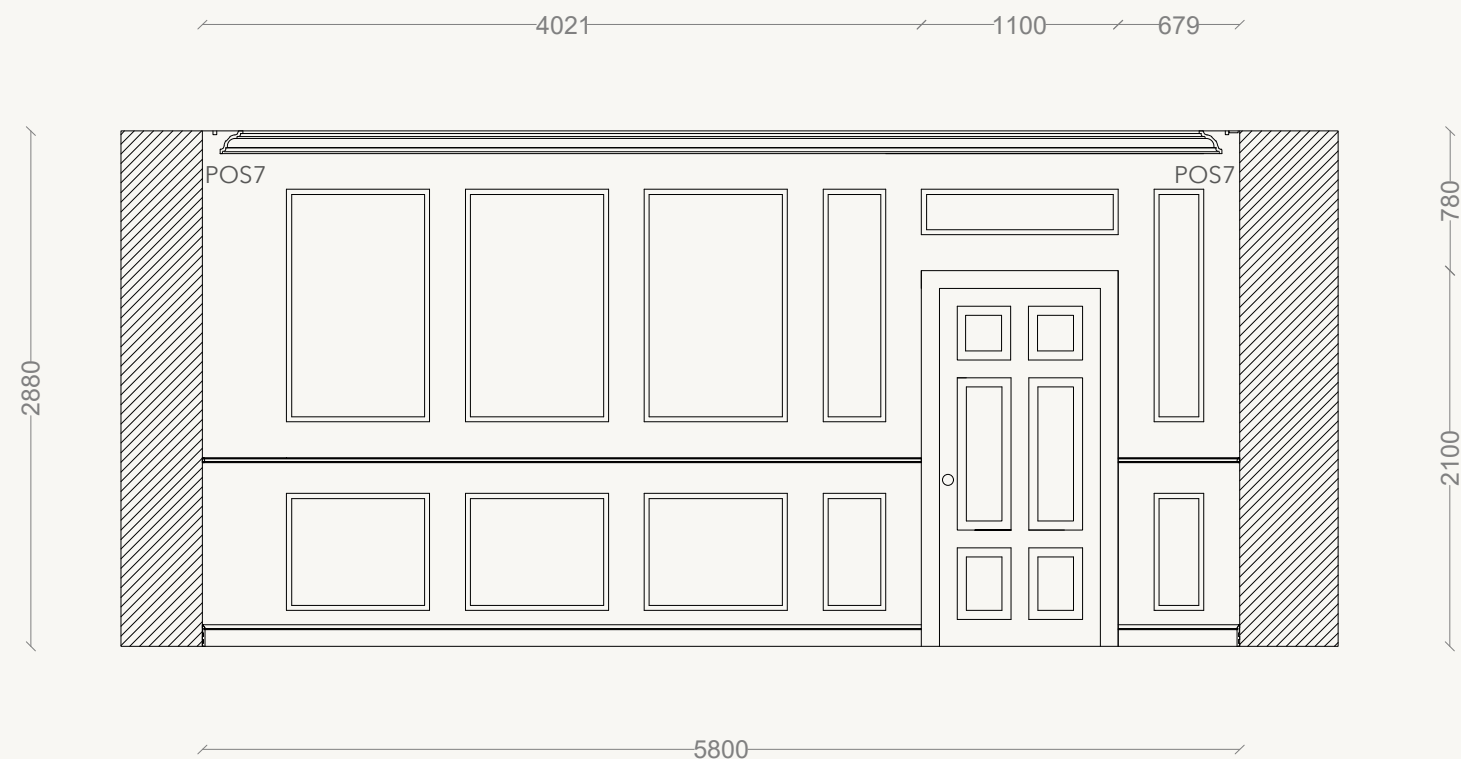

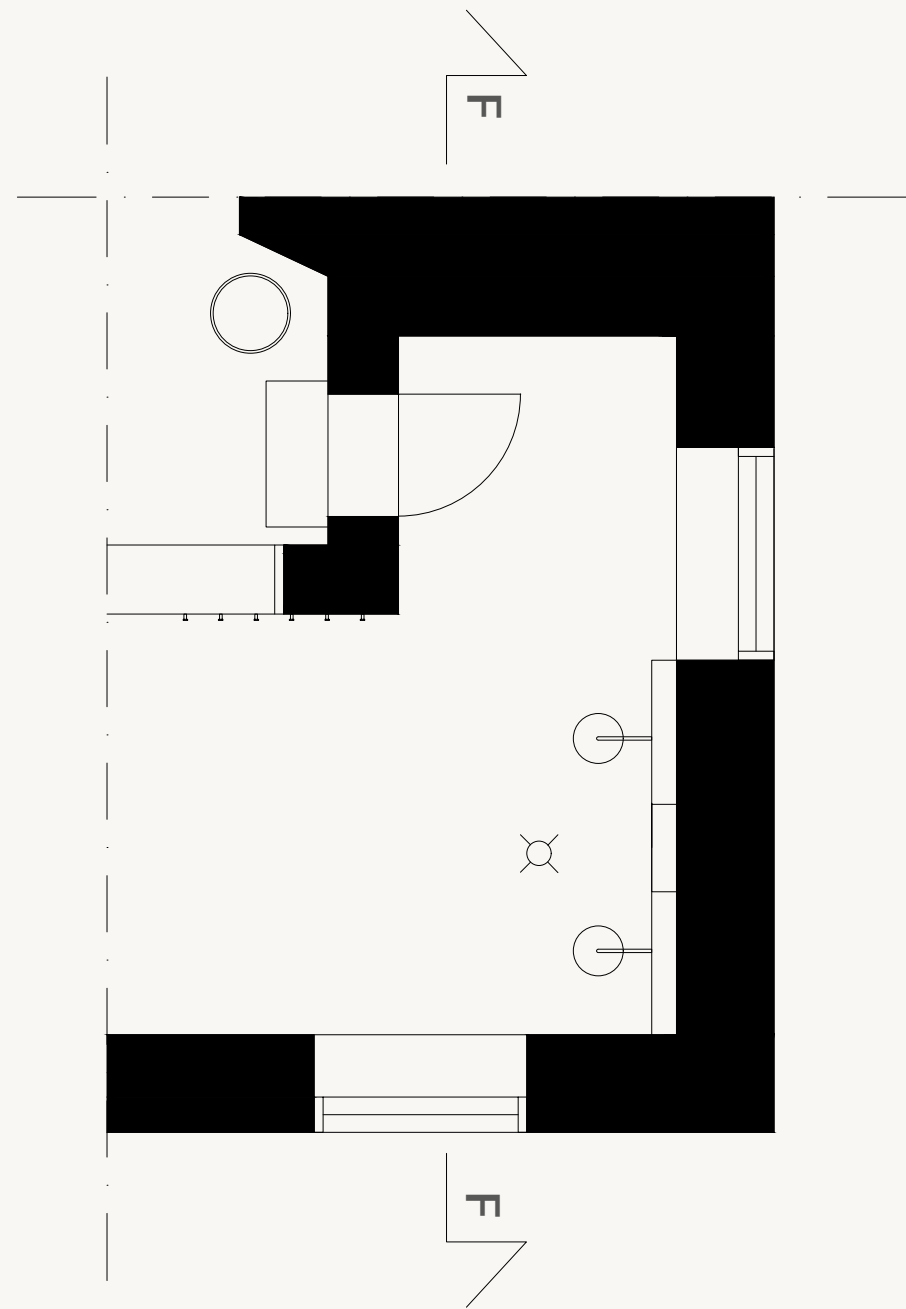
Kuva 67. Navetan projektiot C-C ja D-D

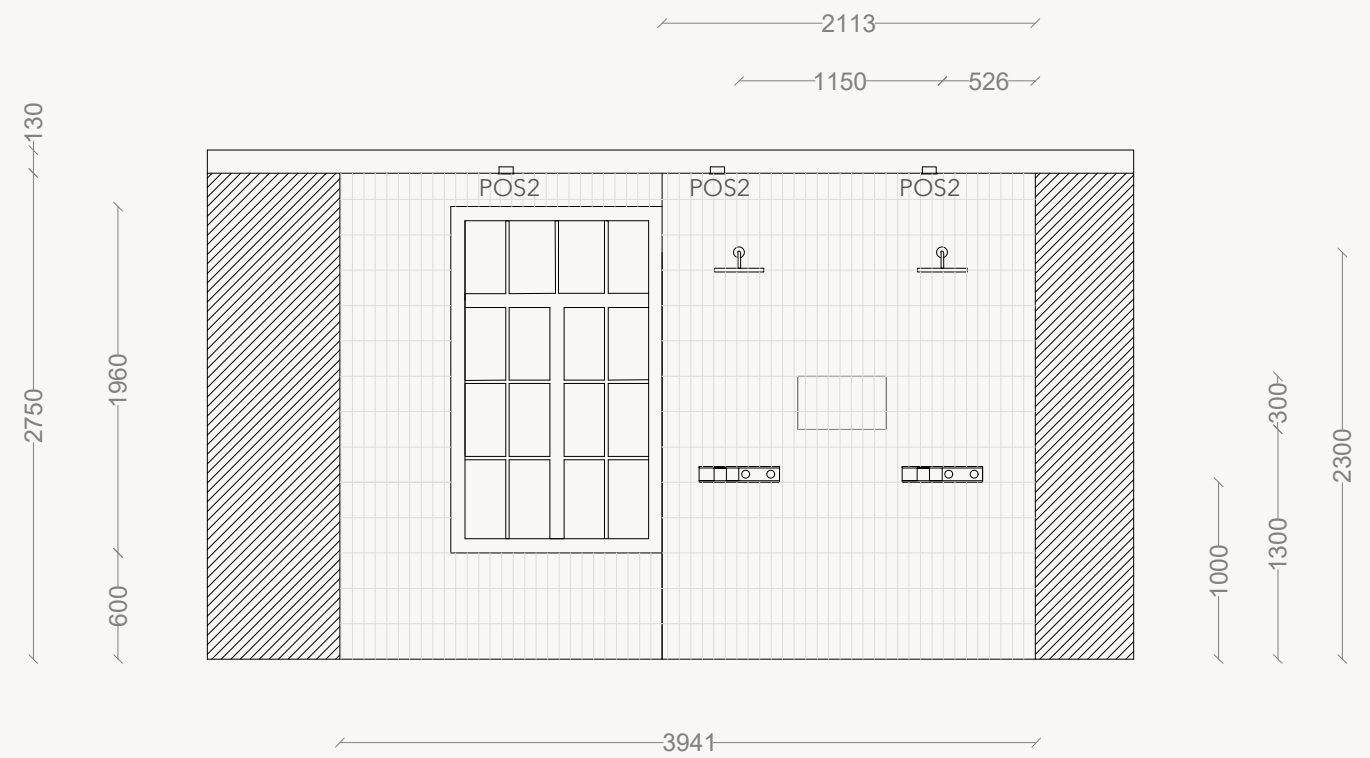
Kuva 68. Navetan projektio E-E

E-E

F-F

Kuva 69. Navetan projektio F-F

7.3 Materiaalit

Materiaalivalinoilla on pyritty luomaan mahdollisimman kotoisa ja kutsuva ilmapiiri. Koska suunnitelman tilat ovat julkisessa käytössä, niin materiaalit ovat valittu kestävyyttä sekä huollettavuutta ajatellen. Osa vanhoista pinnoista kuten navetan kokoustilan lattiat ja kaikki suunnitelmaan kuuluvat puiset ovet käsitellään uudelleen. Sävy maailmassa on käytetty paljon harmonisia sävyjä, kuten beigeä ja valkoista. Näiden sävyjen kontrastiksi on kuitenkin valikoitunut myös värikkäämpiä pintoja ja tekstiilejä. Kaikki suunnitelmassa näkyvät puupinnat ovat massiivipuuta.

7.3.1 Talli

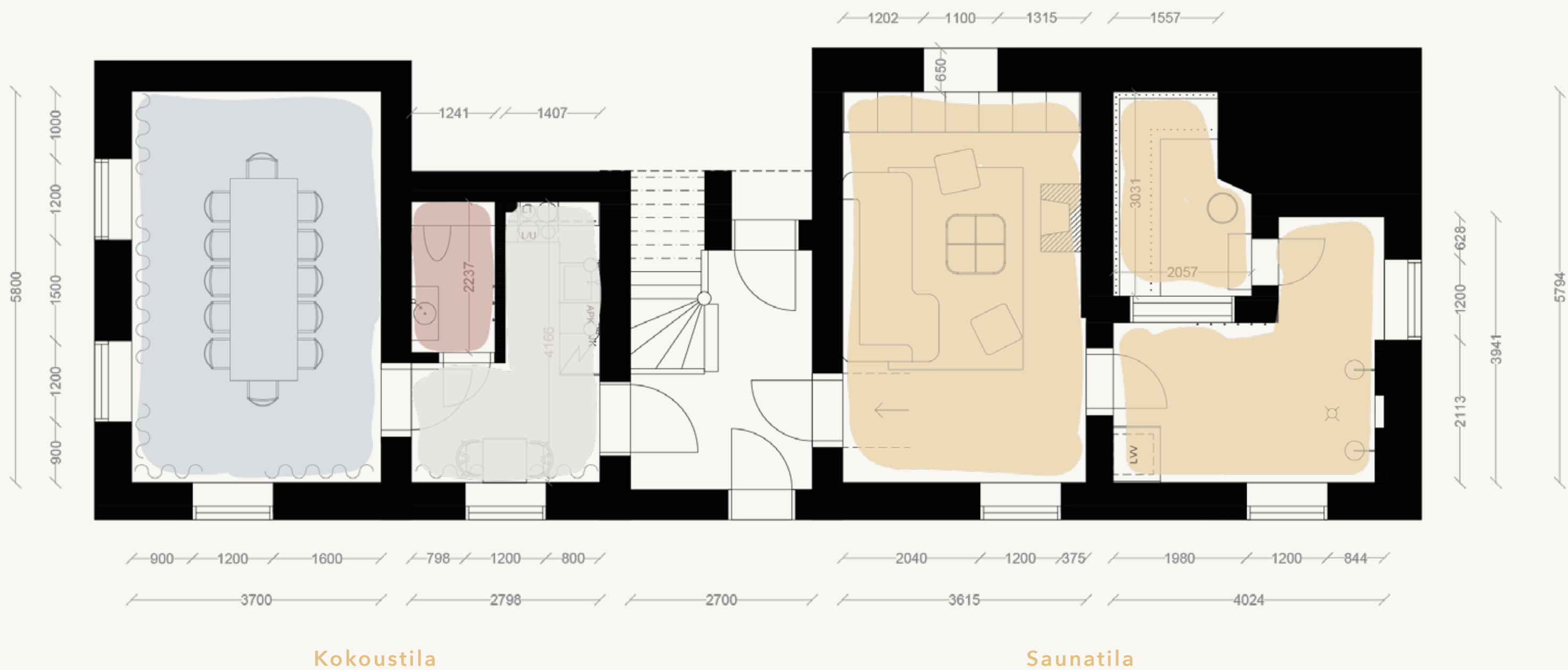

Viereinen kuva (70) esittää talliin suunniteltuja materiaaleja, niihin kuuluvat pintojen ja kiintokalusteiden materiaalit.

1	Wallark Ceiling 4
Keskikokoinen kovera
2000 x 87 x 87 mm
<i>Kattolista</i>
2	Stala terästaso 20 mm paksu
<i>Keittiötaso</i>
3	Timberwise, Nordic
tammi lankkuparketti,
Classic, 230 mm leveä,
harjattu ja öljyvahattu
<i>Lattia</i>
4	Kalusteovi tammi , öljyvahattu
<i>Keittiökalusteet</i>
5	Mulperi maalisävy,
<i>Seinät ja kaapisto</i>
6	Sade maalisävy,
<i>Ovet</i>
7	Paperi maalisävy,
<i>Katto ja listat</i>

7.3.2 Navetta

Navetan materiaalit on jaettu kahteen kategoriaan; kokoustilojen sekä saunatilojen materiaalit. Selkeyden vuoksi kokoustilojen materiaalit on tarkennettu huoneittain.

Kuva 71. Navetan materiaali ja kaluste rajaukset

Kokoustilata

Keittiö

Kuva 72. Navetan kokoustilojen materiaalit (Mukailtu Wallark b, c, d; Tikkurila a, c, d; Hollolan viilu ja laminaatti; Cosentino; Corian; Mikrosementti.net)

Neuvotteluhuone

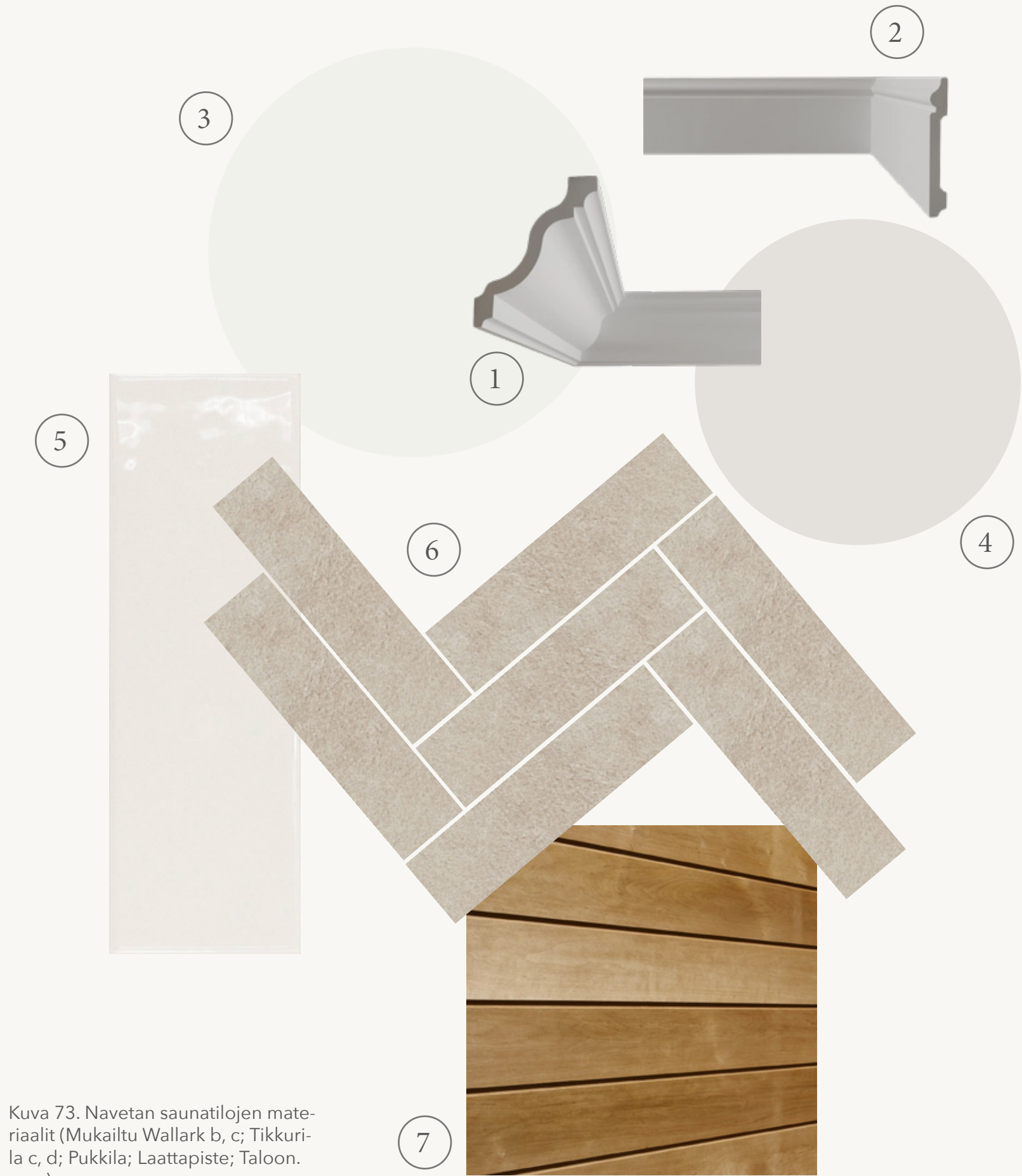
1	Wallark Ceiling 5, Keskikokoinen pyörristetty, 2000 x 126 x 106 mm
<i>Kattolista</i>
2	Wallark Paneli 1, Pieni puolipyöreä, 2000 x 28 x 19 mm
<i>Koristelista</i>
3	Wallark Floor 2, Keskikokoinen, 2000 x 120 x 15 mm
<i>Jalkalista</i>
4	Paperi maalisävy
<i>Seinät, ovi ja listat</i>
5	Sade maalisävy
<i>Katto ja kattolista</i>

WC

1	Kalusteovi tammi, öljyvahattu
<i>Kiintokalusteiden ovet ja rungot</i>
2	Mikrosementti, punainen sävy
<i>Seinät, katto ja lattia</i>
3	Corian, Sand Storm,
<i>Allaskalusteen taso</i>

Keittiö

1	Cosentino, Dekton Entzo
<i>Keittiön taso</i>
2	Kalusteovi tammi, öljyvahattu
<i>Kiintokalusteiden ovet ja rungot</i>
3	Wallark Ceiling 5, Keskikokoinen pyörristetty, 2000 x 126 x 106 mm
<i>Kattolista</i>
4	Wallark Floor 2, Keskikokoinen, 2000 x 120 x 15 mm
<i>Jalkalista</i>
5	Pilvi maalisävy
<i>Seinät ja ovet</i>
6	Paperi maalisävy
<i>Katto ja ovet</i>

Kuva 73. Navetan saunatilojen materiaalit (Mukailtu Wallark b, c; Tikkurila c, d; Pukkila; Laattapiste; Taloon.com)

- 1 **Wallark Ceiling 5,**
Keskikokoinen pyörristetty
2000 x 126 x 106 mm
Takkahuoneen kattolistat
- 2 **Wallark Floor 2,**
Keskikokoinen,
2000 x 120 x 15 mm
Takkahuoneen jalkalista
- 3 **Paperi** maalisävy
Takkahuoneen katto
- 4 **Pilvi** maalisävy
Takkahuoneen seinät
- 5 **Pukkila, COUNTRY BLANCO,**
lasitettu seinälaatta
65 x 200 mm
Kylpyhuoneen seinät
- 6 **Laattapiste LPC Glow 500 hiekka,**
lasittamaton, matta
150 x 600 mm
*Takkahuoneen ja
kylpyhuoneen lattia*
- 7 **Lämpökäsitelty tervaleppä,**
Saunan panelointi ja lauteetu

7.4 Kalusteet

Irtokalustevalintoihin vaikutti niiden käyttötarkoitus ja sitä kautta myös kulutus. Kulutus on otettu huomioon verhoiluiden kalusteiden kanssa siten, että kaikki kankaat ovat joko vaihdettavissa tai pestävissä. Lähes kaikki kalusteet ovat tammea ja helposti käsiteltävissä uudella pinnoitteella tai hionnalla. Talliin valikoitui kompaktit, helposti siirrettävät ja pinottavat irtokalusteet. Kaikkiin tiloihin tulevat kiintokalusteet ovat suunniteltu mittatilattaviksi puusepän käsityönä. Kiintokalusteet ovat öljyllä käsiteltyä massiivipuuta.

Seuraavissa luvuissa esitetään erikseen tallin ja navetan irtokalustevalinnat.

7.4.1 Talli

Kuva 74. Tallin kalusteet (Mukailtu Menu Space a, b, c; VM Carpet a; Nikari a, b; Essis Collection By Lasilinkki; Tapwell a)

Viereinen kuva (74) esittää talliin suunniteltuja irtokalusteita.

- NT1** **Menu Space Offset Sofa w. Loose Cover, Wheat**
K: 750, L: 940, S: 900 mm
2 kpl
- M1** **VM Carpet Tunturi, Valkoinen**
2000 x 3000 mm
- P2** **Nikari Periferia** sohvapöytä, tammi, puuöljyseos käsittely, 700 x 700 x 350 mm
- N1** **Menu Space Epoch Rack, natural Oak**
80 x 790 x 110 mm
3 kpl
- P1** **Nikari Seminar KVP Pöytä, puuöljyseos käsittely, 1996, 1800 x 900**
6 kpl
- T1** **Menu Space Co Dining Chair, Muovi**
24 kpl
- PEIL1** **Essis Collection By Lasilinkki Kaaripeili, Kirkas peili**
900 x 1900 mm
5 kpl
- 1** **Tapwell ARM184, Harjattu nickeli**

7.4.2 Navetta

Kokoustilat

Viereinen kuva (75) esittää navettaan suunniteltuja irtokalusteita. Tilat ovat jaettu samalla periaatteella kuin kyseisten tilojen materiaalit.

Neuvotteluhuone

- P3 Puusepältä mittatilattu ruokapöytä, öljytty tammi
3000 x 1000 x 750 mm
- T2 Nikari Akademia tuoli, öljytty tammi
12 kpl
- 1 Kvadrat Mezzo by Kinnasand
0006

WC

- 2 Vola 590H, Natural Brass
- 3 Duravit, Starck 2, Pesuallas
- PEIL2 Essis Collection By Lasilinkki Kaaripeili, Kirkas peili
500 x 1400 mm

Keittiö

- P4 Nikari Skandi pöytä, tammi, puuöljy
650 x 560 x 730 mm
- T3 Carl Hansen & Søn CH24 Wishbone tuoli, öljytty tammi, paperinaru
2 kpl
- 4 Tapwell ARM184, Harjattu hunaja kulta

Kuva 75. Navetan kokoustilojen kalusteet (Mukailtu Finnish Design Shop a,b; Kvadrat; Nikari c,d; Vola; Duravit; Essis Collection By Lasilinkki; Tapwell b)

Saunatilat

P5	Woodnotes Twiggy pöytä,
XL petsattu musta
880 x 880 x 385 mm
M2	VM Carpet Lyyra,
valkoinen
2000 x 3000 mm
S1	HAY Quilton Duo Vombination 21,
Fiord 442/Remix 252/musta petsattu
tammi
R1	HAY Pouf,
sinappi
590 x 590 x 400
2 kpl
1	Hansgrohe Croma yläsuihku,
harjattu pronssi
2 kpl
2	Hansgrohe, RainSelect,
termostaatti 2:lle toiminnolle,
piiloasennus,
harjattu pronssi
2 kpl

Kuva 76. Navetan saunatilojen kalusteet
(Mukailtu Woodnotes; VM Carpet b; Hay
a, b; Hansgrohe a,b)

7.5 Valaistus

Valistus on mietitty jokaisen huoneen toimintoja ajatellen. Osassa tiloista on hämärämpi tunnelma, kun taas toisissa on kirkas valaistus. Tiloissa on sekä suoraa että epäsuoraa valoa. Tallissa on alaslaskettu katto, jotta tilaan saadaan upotettavat LED-valaisimet. Tila on korkea eikä tilassa ole kuin kaksi pientä ikkunaa, joista luonnonvalo pääsee sisälle. Siksi valaisukseen on kiinnitetty erityisesti huomiota. Navetan saunatilojen kylpyhuoneessa sekä kokoustilojen WC:ssä on myös alaslasketut katot, jotka mahdollistavat upotettavan valaistuksen.

Seuraavissa luvuissa esittelen tallin sekä navetan suunnitelman valaistuksesta.

7.5.1 Talli

POS1

POS2

Talliin tuleva valaistus perustuu pääasiassa upotettavista LED-valaisimista. Valaisimet ovat himmennettävät ja valon suunta on säädettävissä. Keittiöön tulee kaksi Artek A330s-valaisinta, jotka ovat sijoitettu saarekkeen yläpuolelle luomaan tunnelmaa sekä lisäämään työskentelytasolle valoa. Lisäksi keittiössä kulkee LED-profiili yläkaappien alapinnassa.

POS1	Artek Riippuvalaisin A330S
”Kultakello”
terästä, kromattu
2 kpl
POS2	Airam Compact Tilt,
IP44 7W/830 36D DIM WH
44 kpl

7.5.2 Navetta

Navetan valaistus on tallin valaistukseen nähden tunnelmallisempi. Kokoustilojen neuvotteluhuoneessa on listojen taakse sijoitettu LED-kiskot, jotka luovat tilaan epäsuoraa valoa. Huoneessa on myös yksi Tense pendel-valaisin. Muissa tiloissa yleisvalaistus koostuu kiskovalaisimista tai upotettavista LED-valaisimista.

POS4	New Works Tense Pendel, Ø1200 mm
POS3	Menu Space TR Bulb, Matta messinki 2 kpl
POS6	Örsjö Star, Messinki 2000 x 220 3 kpl
POS5	Flos IC Lights Suspension 1, Messinki
POS7	Limente LED-DECKER LUX, alumiini 4 m 3000K 5 kpl
POS2	Airam Compact Tilt, IP44 7W/830 36D DIM WH 9 kpl

Kuva 78. Navetan valaistus (Mukailtu New Works; Menu Space d; Örsjö; Flos; Limente; Airam)

7.6 Tilojen käyttö

Tilat toimivat monipuolisena kokonaisuutena missä yritysten sekä yksityisasiakkaiden on mahdollista vuokrata itsellensä yhden tai useamman tilan samanaikaisesti. Tilat palvelevat kaiken kokoisia asiakasryhmiä. Jokainen tila tarjoaa asiakkaalle jotakin. Navetan kokoustilat toimivat kokoustilana tai tilana pieniä juhlia varten. Saunatilan vuokratessa takahuone toimii oleskeluhuoneena ja kylpyhuone sekä sauna peseytymistilana. Saunatilojen yhteydessä ei ole WC:tä mutta rappukäytävän toisella puolella sijaitsevien kokoustilojen WC:tä voi hyödyntää. Tallissa on ruoanvalmistus, tarjoilu- sekä ruokailu mahdollisuudet, kaikki samassa tilassa. Huoneessa ei ole WC:tä, mutta samassa rakennuksessa sijaitsee WC-tilat.

Asiakkaan on myös mahdollista vuokrata kaikki tilat samanaikaisesti omaan käyttöön. Tässä tapauksessa asiakas oletettavasti on isompi ryhmä ja pääsee hyödyntämään tallin monipuolisia ruoanvalmistus mahdollisuuksia sekä isoa salia ruokailua, luentoa tai kokousta varten. Ryhmä voi nauttia saunomisesta ja peseytymisestä navetan sanatiloissa. Navetan kokoustiloja voi hyödyntää oleskeluun sekä pienimuotoisemman ruoan valmistamiseen tai säilyttämiseen.

Talli mahdollistaa myös toistuvan vuokrauksen esimerkiksi liikuntaryhmille tai kerhoille. Tässä tapauksessa asiakas voi vuokrata tallin samaan kellonaikaan päivittäin, viikoittain tai kuukausittain.

7.7 Visualisoinnit

Talli

Kuva 79. Talli, näkymä ruokailuryhmästä peilien suuntaan

Kuva 80. Talli, näkymä ruokailuryhmästä keittiön suuntaan

Kuva 81. Talli, näkymä keittiöstä ruokailuryhmän suuntaan

Kuva 82. Talli, oleskeluryhmä

Kuva 83. Navetta, kokoustiloissa sijaitsevan keittiön ruokailuryhmä

Kuva 84. Navetta, kokoustiloissa sijaitseva keittiö

Kuva 85. Navetta, kokoustiloissa sijaitseva WC keittiöstä katsottuna

Kuva 86. Navetta, WC sisältä

Kuva 87. Navetta, kokoustiloissa sijaitseva neuvotteluhuone

Kuva 88. Navetta, saunatiloissa sijaitseva takkahuone

Kuva 89. Navetta, saunatiloissa sijaitseva kylpyhuone, huoneen ovelta katsottuna

Kuva 90. Navetta, saunatiloissa sijaitseva sauna, kylpyhuoneesta katsottuna

8 ARVIOINTI

Tavoitteena oli suunnitella 1860-luvulla rakennetun kartanon talousrakennuksiin konseptitason tilasuunnitelmat, jotka kunnioittavat alueen historiaa ja antavat rakennuksille uudet sekä toimivat käyttötarkoitukset. Onnistuin mielestäni hyvin suunnitelmassani ottamaan huomioon historialliset elementit ja tilojen nykyisen sekä uudet käyttötarkoitukset.

Opinnäytetyössä haasteeksi koin aikatauluttamisen sekä oikeiden asioiden priorisoinnin. Halusin kokeilla eri graafisia tekniikoita sekä kuvien muokkauksia. Opin tästä paljon uutta ja onnistuin mielestäni hyvin luomaan yhtenäisen ilmeen opinnäytetyölle ja suunnitelmalle.

Olen tyytyväinen opinnäytetyön lopputulokseen. Sain jo opinnäytetyön alussa vahvan vision siitä miltä haluan lopputuloksen näyttävän ja pidin visiostani kiinni läpi koko työn. Asiat, jotka uskoin tuottavan minulle haasteita, onnistuikin odotettua paremmin. Työn työstäminen sekä laajan suunnitelman suunnitteleminen oli täysin erilaista kuin mikään muu tekemäni projekti. Opin prosessista kuitenkin paljon ja kiinnostus vanhoja rakennuksia kohtaan kasvoi entisestään.

Kuva 91. Navetan maitolaituri

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Haikonen, I., Teräväinen, E. 2006. Kartanon mailla : sätereitä ja rälssimiehiä. Helsinki: Geni-map.

Kotilainen, M., Kokki, P. 2010. Ihanaa antiikkia : tunnista kertaustyylien esineet. Helsinki: WSOY.

Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Koskinen, R. 2013. Suomalainen kartano : kustavilaisen ajan säätyläiselämää. Helsinki: SKS.

Sahlberg, M. 2010. Talon tarina - Rakennushistorian selvitysopas. Viitattu 6.12.202. Saatavissa <https://www.museovirasto.fi/uploads/Arkisto-ja-kokoelmapalvelut/Julkaisut/talon-tarinat-opas.pdf>

Gardberg, C.J. 1989. Suomen kartanoita. Helsinki: Otava.

Sähköiset lähteet

Bodomin kartano a. Kartanon historia. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://bodominkartano.fi/>

Bodomin kartano b. Tilat. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://bodominkartano.fi/tilat/>

Finlaysonin alue. Alueen historia. Viitattu 15.12.2021. Saatavissa <https://www.finlaysoninalue.fi/historia>

Kyrö Distillery. Kyrön tarina. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://kyrodistillery.fi/pages/kyron-tarina>

Museovirasto a. Rakennusperintölailla suojelu. Viitattu 2.12.2021. Saatavissa <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennettu-kulttuuriymparisto/rakennusperintolaila-suojelu>

Museovirasto b. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Viitattu 2.12.2021. Saatavissa <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennettu-kulttuuriymparisto/valtakunnallisesti-merkittavat-rakennetut-kulttuuriymparistot>

Museovirasto c. Rakennetun kulttuuriperinnön restaurointi ja hoito. Viitattu 2.12.2021. Saatavissa <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennettu-kulttuuriymparisto/rakennetun-kulttuuriperinnon-restaurointi-ja-hoito>

Museovirasto RKY. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY. Viitattu 2.12.2021. Saatavissa http://www.rky.fi/read/asp/r_default.aspx

Museovirasto RKY. Oitbackan kartano. Viitattu 8.11.2021. Saatavissa http://www.rky.fi/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=77

Niemistö, E. 2015. Isonkyrön vanhalla meijerillä tislautuu kysytty voittajagini. Yle. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://yle.fi/uutiset/3-8298736>

Oitbacka Gård. Oitbacka herrgård. Viitattu 8.11.2021. Saatavissa <http://oitbackagard.com/historia.html>

Poltelehti. Vanhan meijerin uusi elämä. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <http://poltelehti.fi/2017/04/vanhan-meijerin-uusi-elama/>

Tuuri, H. 1998. Valion Juhlajuustosta tuli Kyrönmaan Osuusmeijerin pelastus. Ilta Sanomat. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://www.is.fi/taloussanomat/art-2000001289285.html>

Viisyykkönen. 2021. Kirkkonummi huutokauppaa vanhaa kyläkoulua - mainostetaan vaikkapa taiteilijakodiksi tai etätyöhön. Viitattu 17.4.2022. Saatavissa <https://www.viisyykkonen.fi/uutiset/kirkkonummi-huutokauppaa-vanhaa-kyl%C3%A4koulua-%E2%80%93-mainostetaan-vaikkapa-taiteilijakodiksi-tai>

Visit Tampere. Punatiilinen perintö. Viitattu 15.12.2021. Saatavissa <https://visittampere.fi/artikkelit/teollinen-perinto/>

Suulliset lähteet

Salenius, I. 2021. Oitbackan kartanon omistaja. Haastattelu 28.10.2021.

Kuvalähteet

Kuva 1. Hagelstam, K. 2006. Kustavilainen katto. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 2. Hagelstam, K. 2006. Empiretyyli. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 3. Hagelstam, K. 2006. Ruotsalaisvaikutteinen Empiretyyli. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 4. Hagelstam, K. 2006. Myöhäisempire sisustus. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 5. Hagelstam, K. 2006. Myöhäisempire-kalusto. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 6. Hagelstam, K. 2006. Herrainhuone. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.
Kuva 7. Hagelstam, K. 2006. Budoaari. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 8. Hagelstam, K. 2006. Uusgoottinen tyyli. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 9. Hagelstam, K. 2006. Uusrokokoo. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 10. Hagelstam, K. 2006. Uuskustavilainen tyyli. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 11. Hagelstam, K. 2006. Uusbarokkinen tyyli. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 12. Hagelstam, K. 2006. Uusrenesanssi kaappi. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 13. Kiviniemi, S. Vanhoja puutaloja. Viitattu 25.3.2022. Saatavissa <https://www.museovirasto.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennettu-kulttuuriymparisto/valtakunnallisesti-merkittavat-rakennetut-kulttuuriymparistot>

Kuva 14. Bodomin kartano. Vanha talli. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://bodominkartano.fi/tilat/>

Kuva 15. Bodomin kartano. Vanhan tallin juhlasali. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://bodominkartano.fi/tilat/>

Kuva 16. Bodomin kartano. Rantasauna. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://bodominkartano.fi/tilat/>

Kuva 17. Bodomin kartano. Rantasaunan kokoustila. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://bodominkartano.fi/tilat/>

Kuva 18. Bodomin kartano. Facebook. Kartanon päärakennus. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://www.facebook.com/bodominkartano/photos/a.105967841007915/105967761007923>

Kuva 19. Bodomin kartano. Ester Sali. Viitattu 13.12.2021. Saatavissa <https://bodominkartano.fi/tilat/>

Kuva 20. Vaasa. Kyrö Distillery. Viitattu 14.12.2021. Saatavissa <https://www.vaasa.fi/koe-janae/tarinoita-vaasan-seudulta/isokyro-historialliset-taistelut-synnyttavat-uusia-menestystarinoita/>
Kuva 21. Kyrö Distillery Comapny. Isokyrön vanha meijeri. Viitattu 14.12.2021. Saatavissa <https://kyrodistillery.fi/pages/kyron-tarina>

Kuva 22. Kyrö Distillery Comapny. Nykyinen tislaamo. Viitattu 14.12.2021. Saatavissa <https://kyrodistillery.fi/pages/kyron-tarina>

Kuva 23. Visit Tampere a. Finlaysonin alue. Viitattu 15.12.2021. Saatavissa <https://visittampere.fi/artikkelit/teollinen-perinto/>

Kuva 24. Visit Tampere b. Tallipihan käsityöläispaja. Viitattu 15.12.2021. Saatavissa <https://visittampere.fi/kohteet/tallipiha/>

Kuva 25. Tallipiha. Suklaapuoti. Viitattu 15.12.2021. Saatavissa <https://tallipiha.fi/tallipihan-suklaapuoti>

Kuva 26. Ruutukaappaus. Jäderholm, L. 2022. Google maps. Viitattu 14.2.2022. Saatavissa <https://www.google.com/maps/place/Uusimaa/@60.2586196,22.4482908,7z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x468df3c3c77f1c8f:0x97a6c490d9edf4a0!8m2!3d60.21872!4d25.271621>

Kuva 27. Finnish Heritage Agency a. Historian kuvakokoelma Kustannusosakeyhtiö Kiven kokoelma. Museovirasto Finna. Oitbacka päärakennus. Viitattu 3.11.2021. Saatavissa <https://museovirasto.finna.fi/Record/museovirasto.19008014863BAA96F42CB6F81480094E>

Kuva 28. Salenius, I. Oitbackan asemapiirros. VS: Inredningsarkitektur Slutarbete om Oitbacka gård. Sähköpostiviesti. Vastaanottaja Jäderholm, L. Lähetetty 15.12.2021.

Kuva 29. Oitbacka gård. Päärakennus. Viitattu 3.11.2021. Saatavissa <http://oitbackagard.com/bildgalleri.html>

Kuva 37. Oitbacka gård. Talvipuutarhan vihkitila. Viitattu 17.4.2021. Saatavissa <http://oitbackagard.com/kuvagalleria.html>

Kuva 38. Salenius, I dokumentit. Oitbackan asemapiirros. Kartanoiden sivurakennukset opinäytetyöhön aineistoa. Sähköpostiviestit. Vastaanottaja Jäderholm, L. Lähetetty 15.12.2021.

Kuva 39. Finnish Heritage Agency b. Historian kuvakokoelma Kustannusosakeyhtiö Kiven kokoelma. Museovirasto Finna. Oitbacka talli. Viitattu 3.11.2021. Saatavissa <https://museovirasto.finna.fi/Record/museovirasto.9562690A77318DC3FB3FE6386FABD513>

Kuva 60. Suunnitelman päävärit. Viitattu 13.4.2021. Saatavissa <https://www.hvloy.com/app/product/list>
<https://tikkurila.fi/varit/sade-j490>
Hagelstam, K. 2006. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 61. Moodboard. Viitattu 15.4.2021. Saatavissa <https://timberwise.fi/tuote/nordic/>
<https://menuspace.com/products/offset-loose-cover>
<https://www.blau.fi/kitchen/luonnonlaheinen-tammi/>
<https://www.pukkila.com/fi/tuotteet/laattasarjat/country/>
Gezalian, I. 2018. https://unsplash.com/photos/Wnler_kasvc
Hagelstam, K. 2006. Teoksessa: Hagelstam, K., Koskinen, R. 2006. Kartanoita ja porvariskoteja : sisustuksia ja tapakulttuuria 1800-luvun Suomessa. Helsinki: WSOY.

Kuva 70. Tallin materiaalit. Viitattu 15.4.2021. Saatavissa <https://wallark.com/collections/kattolistat/products/ceiling-4>
https://www.instagram.com/stala_official/
<https://timberwise.fi/tuote/nordic/>
<https://www.hvloy.com/app/product/list>
<https://tikkurila.fi/varit/sade-j490>
<https://tikkurila.fi/varit/mulperi-h484>
<https://tikkurila.fi/varit/paperi-f497>

Kuva 72. Navetan kokoustilojen materiaalit. Viitattu 15.4.2021. Saatavissa <https://wallark.com/collections/kattolistat/products/ceiling-5>
<https://wallark.com/collections/jalkalistat/products/floor-2>
<https://wallark.com/collections/koristelistat/products/panel-1>
<https://tikkurila.fi/varit/sade-j490>
<https://tikkurila.fi/varit/paperi-f497>
<https://tikkurila.fi/varit/pilvi-y481>
<https://www.hvloy.com/app/product/list>
<https://www.cosentino.com/colors/dekton/entzo/>
<https://www.corian.com/>
<https://www.mikrosementti.net/vaumlrikartta.html>

Kuva 73. Navetan saunatilojen materiaalit. Viitattu 15.4.2021. Saatavissa <https://wallark.com/collections/kattolistat/products/ceiling-5>
<https://wallark.com/collections/jalkalistat/products/floor-2>
<https://tikkurila.fi/varit/paperi-f497>
<https://tikkurila.fi/varit/pilvi-y481>
<https://www.pukkila.com/fi/tuotteet/laattasarjat/country/laatta/blanco-21531/>
<https://www.laattapiste.fi/tuotteet/pintamateriaalit/keramiset-laatat-ja-luonnonkivet-/lpc-glow-500-lasittamaton-porcelanato-15x60-tasapintainen-matta-rektifioitu/19110696>
https://www.taloon.com/saunapaneeli-sun-sauna-sts-15x120x3000mm-lampokasitelty-tervaleppa?shopping=1&utm_source=google&utm_term=&utm_campaign=&utm_medium=cpc&utm_content=s|pcrid|399971382216|pkw||pmt||pdv|c|&gclid=CjwKCA-jwxOCRBhA8EiwA0X8hi_ON7-DYBpwJmSjZtQZ6ibnvGqQW52g04PVtBH_bsUICl0OOVSg-tuhoC8W4QAvD_BwE

Kuva 74. Tallin kalusteet. Viitattu 15.4.2021. Saatavissa <https://menuspace.com/products/offset-loose-cover?variant=39331406741570>
<https://menuspace.com/products/epoch-rack>
<https://menuspace.com/products/co-dining-chair-plastic>

<https://vm-carpet.fi/tuote/tunturi/>
<https://nikari.fi/fi/products/periferia-collection-fi,tables-fi/periferia-kvp1-2-3/>
<https://nikari.fi/fi/products/seminar-collection-fi,tables-fi/seminar-kvp5-6-7-7b/>
<https://www.tapwell.fi/tuotteet/keittio/keittiohanat/arm/arm184-kitchen-mixer?v=arm184-brushed-nickel>

Kuva 75. Navetan kokoustilojen kalusteet. Viitattu 15.4.2021. Saatavissa <https://www.finnishdesignshop.fi/huonekalut-poydat-sohvapoydat-between-sk23-sohva-poyta-oljytty-tammi-p-37010.html>
<https://www.finnishdesignshop.fi/huonekalut-tuolit-ruokapoydan-tuolit-ch24-wishbone-tuoli-oljytty-tammi-paperinaru-p-38223.html>
<https://www.kvadrat.dk/en/products/curtains/6756-mezzo?id=6756:::0006>
<https://nikari.fi/fi/products/chairs-fi,linea-collection-fi/linea-akademia/>
<https://nikari.fi/fi/products/cafe-collection-fi,tables-fi/skandipoyta/>
<https://en.vola.com/catalog/kitchen/590h>

<https://pro.duravit.com/pro/content/homepage/products/series/overview/product-s~402880943a1b6e1b013a1bd20b39003d.com-en.html;jsessionid=2C09052F2883A2C3A-4019612271D9031?product=1600164&nser=0175&ncat=washbasins>
<https://www.tapwell.fi/tuotteet/keittio/keittiohanat/arm/arm184-kitchen-mixer?v=arm184-brushed-honey-gold>

Kuva 76. Navetan saunatilojen kalusteet. Viitattu 15.4.2021. Saatavissa <https://www.woodnotes.fi/wooden-furniture/twiggy-tabl>

<https://vm-carpet.fi/tuote/lyyra/>
<https://hay.dk/no/hay/furniture/seating-18d7502d/sofa/quilton-duo-b2b/quilton-duo-combination-21-right-front-fiord442-back-remix252->
<https://hay.dk/no/hay/pouf-mustard>
<https://www.hansgrohe.fi/articledetail-croma-ylaesuihku-280-air-1jet-26220140>
<https://www.hansgrohe.fi/articledetail-rainselect-termostaatti-2lle-toiminnolle-piiloasennus-15380140>

Kuva 77. Tallin valaistus. Viitattu 14.4.2021. Saatavissa
<https://www.artek.fi/fi/tuotteet/riippuvalaisin-a330s-kultakello>
<https://www.airam.fi/tuote/compact-tilt-ip44-7w-830-36d-dim-wh-4107649>

Kuva 78. Navetan valaistus. Viitattu 14.4.2021. Saatavissa
<https://newworks.dk/productsheet/tense-pendant-lamp-o120>
<https://menuspace.com/products/tr-bulb-ceiling-wall-lamp?variant=31864568578114>
<https://www.orsjo.com/product/star-35063-35064-wallceiling/>
https://shop.flos.com/en/fi/ic-lights-suspension/M-ic-lights-suspension.html?dwvar_M-ic-lights-suspension_color=colour_brass&dwvar_M-ic-lights-suspension_modelInfo=IC%20Lights%20Suspension%201&quantity=1
https://www.limente.fi/fi/profiilivalaisimet/1330-limente_led_decker_lux.html
<https://www.airam.fi/tuote/compact-tilt-ip44-7w-830-36d-dim-wh-4107649>

Kiitos

Isabella Salenius
Perhe & ystävät